

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Hərəkət

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 151 (5871) 22 avqust 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanda sarsılmaz xalq-iqtidar birliyi mövcuddur!

Səh

2

4

"Müxalifətin pilotun
həlak olmasından siyasi
dividend qazanmağa
çalışması insanlıq
yaraşmayan hərəkətdir"

4

"MiQ-29" təyyarəsinin
pilotu Rəşad
Atakişiyev dəfn edilib

7

Cəmil Həsənli, dəfn
mərasimi üzərindən
siyasi manipulyasiya
hansi etik və əxlaqi
çərcivəyə siğar?

Azərbaycanda sarsılmaz xalq-iqtidar birliyi mövcuddur!

Əli Əhmədov: “Müxalifəti dəstəkləməyin və maliyyələşdirməyin yeni forması kimi internet televiziyalardan və digər texnologiyalardan geniş istifadə edilir”

Dünyada öz iqrəsadi inkişafı, ictimai-siyasi sabitliyi ilə seçilən və tanınan Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar, nailiyətlər hər gün ötən günde nisbatən daha da artmaqdadır. Bunu nufuzlu maliyyə institutları da, yaydıqları illik hesabatlarında qeyd edirlər. Amma diqqətçəkən məqam ondan ibarətdir ki, ölkəmizin əldə etdiyi nailiyətlər, qazandığı uğurlar, beynəlxalq hüquq müstəvisində istənilən məsələ üzrə milli maraqlarını qətiyyətlə müdafiə etməsini bəzi yerlər və xarici maraqlı qüvvələr həzm edə bilmirlər və qısqanlıqla yanışırlar.

Müxtəlif mərkəzlər bütün mümkün vasiyyətlərdən istifadə etməklə, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlara kölgə salmağa çalışırlar. Görünən və aydın olan məsələ ondan ibarətdir ki, bu üzənəraq mərkəzlərin üzvlərinin sıraları genişlənməkdədir. Xaricə üz tutan və AXCP-nin, Müsavatın saxta partiya vəsiqələri ile mühacir statusu ilə çıxış edən “azərbaycanlı” buyruqulları əməlləri və fəaliyyətləri ilə satqın və xəyanətkar olundularını, istənilən an Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına qarşı çıxməqla sübuta yetirirlər. Yəni bu üzənəraqlar maddi maraqları və yaşadıqları ölkələrdə məskunlaşmaq izni almaq üçün istənilən xəyanətə hazırlıdır.

Müxalifat, hələ də, yeniləşmədən kənardə qalıb

Əli Əhmədov: “İş o yerə çatıb ki, “siyasi mühacir” statusunu almaq üçün, sadəcə, bəzi müxalifət partiyaların vəsiqəsinə sahib olmaq kifayətdir”

Bu gün azadlıq və sabitlik adası olan Azərbaycanda sarsılmaz xalq-iqtidar birliyi mövcuddur. Ancaq bütün bu nailiyətləri, hər şeydə qara axtaran və ermənipərest mövqeləri ilə seçilən dağıdıcı müxalifət təmsilcilişlərini görmək istemirlər. Söz yox ki, hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu yolu ilə inamlı irəliləyən və daim demokratik təsisatlarını təkmilləşdirən Azərbaycanda dəyişikliklərdən və yeniləşmədən kənardə qalan belə rüsvayçı müxalifətin mövcudluğu biabırçılıqdır. 26 ildən cəhdətən dəyişməyən müxalifət, təbii ki, indiki acınacaqlı vəziyyətə düşməlidir. Bu kimi faktaların fonunda, dağıdıcı müxalifət, heł də, nəyəsə ümid edir və siyasetdə fəaliyyətlərini davam etdirəməklə, növbəti seçkilərdə iştirak etmək zamanını gözləyirlər. Ancaq əbəs yere. Çünkü müxalifətin əvvəlki seçkilərde olduğu kimi, keçirilməsi gözlənilən növbəti seçkilərdə də, acınacaqlı məğlubiyyətə düber olacaqı şübhəsizdir. Çünkü xalqın müxalifətə olan mənfi münasibəti dəyişməyib və bundan sonra uzun illər, bu mövqeyin dəyişməyəcəyi şübhəsizdir. Bu mənada, Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədovun özünün “Facebook” səhifəsində paylaşılan status maraqlı və həm də, diqqətçəkəndir: “Seçki proseslerinə müdaxile edilməsi yolu ilə dövlətlərin daxili işlərinə qarışmaq taktikası, son dövrlərdə geniş surətdə istifadə edilməye başlayıb. Bu barədə səs-küylü araşdırımlar, yəqin ki, müasir siyasi texno-

logiyaların istifadəsinin milli dövlətlərin suverenliyi üçün təhlükəli həddə çatmasından xəber verir”.

Əli Əhmədov qeyd edib ki, indi seçki prosesine xarici müdaxilə təhlükəsindən ABŞ-da, Avropada, Rusiyada ciddi xəbərdarlıqlar edilir, necə deyərlər, həyəcan təbii çalınır: “Müxalifəti dəstəkləmək, ona təlimlər keçməkdən tutmuş maliyyələşdirməyə qədər çox müxtəlif formalarda seçki prosesinə kobud şəkildə müdaxilə edilməsi halları uzun tarixə malikdir və təəssüfle qeyd olunmalıdır ki, biz dəfələrlə Azərbaycanda onun şahidi olmuşuq və etirazımızı bildirmişik. Müxalifətin keçirdiyi mitinqləri bir çox xarici ölkə səfirlərinin diqqətə izləməsi, bu aksiyalar barədə əvvəlcədən müfəessel məlumatlara malik olmaları, hətta digər ölkələrdən xüsusi missiyali şəxslərin mitinq yerlərində peydə olmaları dəfələrlə rast gəldiyimiz hallardır. Bu azmış kimi, müxalifət partiyalarının təqdimatı əsasında bir sıra Avropa ölkələrində onlara insana yaşamaq hüququ verilməsi, onlardan təbliğat məqsədilə vətəndaşı olduğu ölkəyə qarşı istifadə edilməsi də heç kimə sərr deyil. İş o yerə çatıb ki, “siyasi mühacir” statusunu almaq üçün, sadəcə, bəzi müxalifət partiyaların vəsiqəsinə sahib olmaq kifayətdir. Mətbuatda siyasetlə heç bir əlaqəsi olmayan insanların saxta müxalifət partiyası vəsiqəsi ilə xaricə mühacirət etməsi faktları dəfələrlə araşdırma predmeti olmuşdur. Men bunu bəzi müxalifət partiyası rəhbərlərinin bu işdə də saxkarlığını ifşa etmek məqsədilə demirəm, sadəcə, prosesin ne qədər geniş və iyrinc formalar kəsb etdiyini diqqətə çatdırmaq istəyirəm”.

Xəyanətkarlıq müxalifətin xisətindədir

Əli Əhmədov : “Sözügedən TV sahiblərindən biri təkcə reklamına ayda 10 min

dollar pul xərcleyir”

Maraqlı məqamlardan biri də, ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın dağıcı müxalifəti hər hansı müxtəlif xarakterli və rəngli aksiyalar keçiriləndə, onun təcrübəsindən yarananmağa çalışır. Sanki hime bəndlərmiş kimi, tədbirlər, yığıncaqlar keçirib və kütləvi aksiyaların keçirilməsinə qərar verirlər. Xüsusilə də, 2004-cü ildə Gürcüstanda, 2005-ci ildə Ukrayna və Qırğızistanda yaşanan hadisələrdən sonra da AXCP, Müsavat və digər dağıdıcı xisətli partiyalar eyni hadisələrin Azərbaycanda təkrarlanacağını iddia edir, hətta narinci rəngə bürünürdülər. Lakin ən böyük hakim olan zaman Əli Kərimlinin, İsa Qəmbərin, Cəmil Həsənlini və Arif Hacılinin yanlış iddiaya düşdüklerini nümayiş etdirdi, beləcə, aksiyalar nəticəsiz qalmalı yanaşı, müxalifətin dağılmışına təkan olan başlıca amillərdən oldu. Ancaq görünən odur ki, dağıdıcı müxalifət başbılənləri öz yarımaz və səhv siyasetlərdən el çəkmirlər. Bu isə, onların xarici maraqlı dairələr tərəfindən təlimatlandırıldıqlarını göstəririk. Hətta dağıdıcı müxalifətin milli və dövlətçilik maraqlarına qarşı fəaliyyətlərinin gücləndirməsi üçün qarayaxma kampaniyası apamağa köklənən xaricdəki azərbaycanlı mühacirələrdən və internet televiziyalardan istifadə edirlər. Yəni xarici dairələr yeri və xarici müxalifət təmsilcilerinin əlaqələrini koordinasiya edirlər. Yeni Azərbaycan Partiyasının icra katibi Əli Əhmədov, haqlı olaraq bildirib ki, hazırda ölkələrin daxili işlərinə qarışmağın, onlara qarşı təbliğat aparmağın, seçki proseslərinə müdaxilə etməyin yeni forması sınaqdan keçirilir: “Bunlardan biri internet televiziyalardır. Müxalifəti dəstəkləməyin və maliyyələşdirməyin yeni forması kimi, internet televiziyalardan və digər texnologiyalardan geniş istifadə edilir. Ən acınaqlısı da odur ki, ayrı-ayrı yad və təhlükəli maraqlar naminə, Azərbaycana qarşı çirkin yalan və böhtən kampaniyası siyasi mühacir kimi sığınacaq verilmiş və təbii ki,

satılmış azərbaycanlı müxalifə təmsilciliyi tərəfindən aparılır. Yalnız sadələvh adamlar, düşüne bilərlər ki, internet TV-lər məhdud maliyyə resursları ilə yaradılır və işlədir. Xeyr. Siğınacaq tapıldığı ölkədə heç bir işə məşğul olmayan insanın malik olduğu resurslar internet TV işlətmək kimi heç də az vesait tələb etməyən məşguliyyətlə adekvat deyil. Sizi əmin edirəm ki, həmin adamlara lazımlıca maliyyə dəstəyi edilir. Söyügedən TV sahiblərindən biri, təkcə reklamına ayda 10 min dollar pul xərcleyir. Deməli, söhbət Azərbaycana qarşı geniş təbliğat şəbəkəsinin yaradılmasından gedir və bir daha təkrar edirəm ki, bu iş, Azərbaycanın müxalifətinin bezi təmsilcilərinin eli ilə həyata keçirilir”.

Əli Əhmədov Azərbaycanın bütün sağlam, milli mövqedə dayanan siyasi qüvvələrini Azərbaycana qarşı xarici təbliğata və təsirlərə, ilk növbədə isə, siyasi proseslərə, seçkilərə və müdaxilələrə qarşı vahid cəbhədə birləşməye səsleyib: “İnanıram ki, milli mənafələri hər şeydən üstün tutan partiyalar, siyasi baxışlarından asılı olmayaq ölkənin suverenliyinə, Azərbaycanın müstəqilliyinə qarşı cıxış edənlər qəti və layiqli cavab verəcək, maraqlı xarici qüvvələr tərəfindən şirnəkdirmə, satınalma və şübhəli maliyyələşdirmə yolu ilə Azərbaycan müxalifətinin səbatsız nümayəndərinin Azərbaycan dövlətinə qarşı çıxmına imkan verməyəcək. Azərbaycan müstəqilliğin illərinə möhtəşəm inkişaf yolu keçib, güclənib, qüdrətlənib, müasirleşib və dünyada parlaq geləcəyi olan ölkə kimi tanınıb. İnsanlar emin-amanlıq şəraitində yaşayırlar, özünü, ailəsinin, övladlarının gələcəyindən nigaran deyil, en başlıcası isə, heyatlarından məmənndurlar. Hansısa şübhəli maraqlar naminə, bu gözəl ölkənin firəvanlığına, gələcəyinə, insanların problem yaratmağa, xalqın suverenliyini qurban verməyə hazır olanlar xalqın və onun fəal siyasi hissəsi olan milli qüvvələrin sərt təpkisinə tuş gəlməlidirlər”.

i.ƏLİYEV

Heydər Əliyev Fondu səhiyyə və sosial sahələrdə bir sıra layihələr həyata keçirir

Heydər Əliyev Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Fondu layihələri çərçivəsində Bakının bir sıra tibb müəssisələrində olub

Heydər Əliyev Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyeva avqustun 20-də Fondu layihələri çərçivəsində paytaxtdakı Talassemiya Mərkəzində, 1 sayılı Şəhər Kliniki Xəstəxanasında, Milli Onkologiya Mərkəzinin Uşaq Klinikasında müalicə olunan uşaqlarla və onların valideynləri ilə görüşüb.

Heydər Əliyev Fondu ötən müddət ərzində səhiyyə və sosial sahələrdə bir sıra layihələr həyata keçirib. Bu layihələr sırasında "Talassemiyasız həyat naminə", ürək

qüsurlu uşaqlar, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxsləre dəstək və digər səhiyyə və sosial proqramları qeyd etmək olar. AZORTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondu

nun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva "Talassemiyasız həyat namine" layihəsi çərçivəsində görülən işlərlə tanışlıq meqsədilə növbəti dəfə paytaxtdakı Talassemiya Mərkə-

zində olub. Fondu təşəbbüsü ilə yaradılan Talassemiya Mərkəzinin əsas məqsədi ixtisaslaşdırılmış tibb ocağının və qan bankının təşkili, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması, talassemiyadan eziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qan komponentləri ilə təmin edilməsidir.

Daha sonra 1 sayılı Şəhər Kliniki Xəstəxanasında müxtəlif şöbələrdə müalicə alan uşaqlara baş çəkildi, balacaların tezliklə sağalması arzuları ifadə olundu. Qeyd

edildi ki, hazırda xəstəxananın uşaq-cərrahiyə korpusunda 40-a yaxın uşaq müalicə alır.

Tibb müəssisələrində müalicə olunan uşaqlarla növbəti görüş Milli Onkologiya Mərkəzinin Uşaq Klinikasında baş tutdu. Uşaqların müalicəsinin gedisi ilə maraqlanan Leyla Əliyeva Fondu səhiyyə və sosial sahələrlə bağlı məsələləri daim diqqətdə saxladığını bildirdi. Balacalarla, həmçinin müxtəlif hədiyyələr təqdim edildi.

22 avqust 2019-cu il

Əli Əhmədov: "Müxalifətin pilotun həlak olmasından siyasi dividend qazanmağa çalışması insanlığa yaraşmayan hərəkətdir"

Qəzaya uğrayan Hərbi Hava Qüvvələrinin MiQ-29 təyyarəsinin pilotu polkovnik-leytenant Rəşad Atakişiyevin həlak olması bizim hamımızı kədərləndirir. Orduımız üçün gərəkli olan bir hərbçinin həlak olması faciədir. Ancaq müxalifətin bundan hansısi siyasi məqsədlər üçün istifadə etməsi qətiyyətə yolverilməzdür.

Bunu Trend-e Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini - İcra katibi Əli Əhmədov deyib.

Ə.Əhmədov bildirib ki, bu, hər şeydən əvvəl bir ailənin faciəsidir: "Ondan kiminse siyasi məqsədlə istifadə etməye çalışması insanlığa yaraşmayan hərəkətdir. Müxalifət bu hadisədən özü üçün dividend qazanmaq isteyir, mən bunu insan leyaqətinə sığmamış hərəkət hesab edirəm. Digər tərəfdən isə bu formada ucuz təbliğat aparmaq heç bir siyasi teşkilata başuculuğunu gətirməz.

Mərhumun ailəsi bu faciədən siyasi məqsədlə istifadə edilməsini aydın şəkildə dərk edir. Hətta məcbur qalaraq müraciət yayıb ki, siyasi dividend məqsədilə buraya heç kim gəlməsin. Bu bəyanatın özü də ailə üçün çox ağırdır. Tesəvvür edin ki, ailə hansı vəziyyətdə belə bir bəyanatı səsləndirməyə məcbur olub".

Baş nazirin müavini vurğulayıb ki, radikal müxalifət insanların qəlbində nifret hissi yaradan davranışılara yol verir və bununla özlerine hörmət qazanmaq isteyir: "Siyasetçi hörməti bu yolla qazanmaz. Siyasetə məşğul olan insan, hər şeydən əvvəl elə olmalıdır ki, xalq ona inanmış olsun. Özünü bu cür vətənpərvər göstərməyə çalışmaqla hörmət qazanmaq mümkün deyil. Çünkü hər

kəs bilir ki, bu, tamamilə riyakarlıqdır, qeyri-səmimi bir hərəkətdir və bununla siyasi nüfuz qazanmaq, siyasi dividendlər əldə etmək mümkün deyil. Mən bunu qətiyyətlə pişləyirəm. Bu, birinci hal deyil ki, müxalifət ucuz vasitələrlə özüne hörmət qazanmağa çalışır. Ancaq məsələ o həddə çatıb ki, bir ailə müraciət edir: "mənim yasımı, kədərimi siyasişəndirməyin".

Qeyd edək ki, həlak olan pilot Rəşad Atakişiyevin yaxını Qabil Hüseyin vida mərasimində müxtəlif siyasi məqsədlər üçün istifadə etmək arzusunda olan şəxslər müracət ünvanlayıb:

"Ailemiz çox çetin, ağır və kövək bir dönenənən keçir. Xalqımızın sevimliyi, rəşadlı pilotumuz Rəşad Atakişiyevi itirmişik. Mərhumun defni ilə bağlı həyata keçirilən vidasında mərasimine dövlət öz dəstəyini göstərir. Müyyəyen siyasi partiyaların və qruplarının tədbira qatılmaq və mərasim vasitəsilə siyasi dividend əldə etmək istəkləri barədə məlumatlar əldə etmişik. Həmin şəxslərdən artıq dərəcədə xahiş edirik ki, vidasında qatılmışınlar, bu ağır günümüzə bizi başa düşsünlər".

Ermənistanda etirazların miqyası genişlənir!

Ermənistanda etirazların miqyası genişlənir. İşgalçi ölkənin şərqində yerleşen Cermuxda sakinlər yolları bağlayıblar. AZERTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, Cermuxda etiraz aksiyası keçirən əhalisi parlament qarşısında polis tərəfindən saxlanılanların azadlığı buraxılmalarını tələb edib. Narazi kütə bildirib ki, Ermənistanda mədən işlərinin fəaliyyəti ilə məşğul olan xarici şirkətlər ölkəni tərk etsinlər. Onların fikrincə, bu şirkətlərdə çalışılanların hüquqları pozulur. Bundan başqa ərazidəki dağ-mədən ərazilərində aparılan iş zamanı partlayışların olması nəticəsində yaşayış sahələrində yeraltı təkanlar baş verir. Bunun nəticəsində əksar yaşayış yerlərində torpaq sürüşmələri qeydə alınıb.

Etirazçılar bildirib ki, dəfələrə problemlə bağlı rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vardan Ovanesyanı şikayət olunsa da icra başçısı məsələnin həll olunması üçün onun heç bir səlahiyyətinin olmadığını qeyd edib.

Etirazçılar, eyni zamanda, məmər özba-

şinalığından da narazılıq edirlər. Aksiya iştirakçıları öten gün polisin parlament qarşısında etiraz edənlərə işgəncə verdiyini vurğulayırlar. Hətta onlar qadınlara belə vəhşilik etməkdən çəkinmirlər. Etirazçılar bildirilər ki, 1 il əvvəl vətəndaşlara müxtəlif vedlər verməklə hakimiyətə gelən Nikol Paşinyan özü belə problemlərin öhdəsində gəlməkde acizdir. Ermənistən özünün ən ağır, acı-nacaqlı günlərini yaşayır. Aksiya iştirakçıları bəyan edir ki, hökumət səslənən tələbləri həll etməsə, daha kəskin etiraz aksiyaları ilə üzləşəcək.

Xoşbəxt Yusifzadə: Yeni yataqlarımızın uğurla işlənilməsi neft gəlirlərinin qaz gəlirləri ilə balanslaşdırılması üçün şərait yaradır

Yeni yataqlarımızın uğurla işlənilməsi ölkəmizdə qaz hasilatının artırılması və gələcəkdə neft gəlirlərinin müyyəyen dərəcədə qaz gəlirləri ilə balanslaşdırılması üçün şərait yaradır". Bu fikri SOCAR-in birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadə deyib.

X.Yusifzadə bildirib ki, dünyanın ən qədim neft sənayesinin beşiyi başında durmuş Azərbaycanda zəngin və peşəkar neftçi ənənələri formalasdır. Lakin digər tərəfdən dünyanın ən qədim və uzun müddət ərzində istismar olunan yataqlarının məhz bizim ölkəmizdə olması qarşımızda çağırışlar yaradır. Bu baxımdan qarşidakı dövrədə əsas hədəfimiz bütün vasitələrlə köhnələn yataqların ömrünü uzatmaqdır. Digər tərəfdən yeni yataqlarımızın uğurla işlənilməsi ölkəmizdə qaz hasilatının artırılması və gələcəkdə neft

gəlirlərinin müyyəyen dərəcədə qaz gəlirləri ilə balanslaşdırılması üçün şərait yaradır.

"2019-cu ilin sonuna qədər ölkə üzrə ümumi qaz hasilatında 20% artım gözlənilir: "Növbəti illərdə də ölkədə qaz hasilatı yüksələn xətt üzrə inkişaf edəcəkdir. Bu müsbət trend qarşımızda həm də qaz emalı və kimya sənayesinin inkişafı üçün yeni imkanlar açır"-deyə, akademik vurğulayıb.

"MiQ-29" təyyarəsinin pilotu Rəşad Atakişiyev dəfn edilib

Qəzaya uğrayan Hərbi Hava Qüvvələrinin "MiQ-29" təyyarəsinin pilotu, polkovnik-leytenant Rəşad Atakişiyev dəfn edilib. AZERTAC xəbər verir ki, Silahlı Qüvvələrin Telim və Tədris Mərkəzində təşkil olunan vidasında mərasimindən sonra pilot ikinci Fəxri xiyabanda torpağa tapşırılıb.

MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclası oktyabrda Aşqabadda keçiriləcək

MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasının cari il oktyabrın 11-də Aşqabadda keçirilməsi planlaşdırılır. Türkmenistan Xarici İşlər Nazirliyində MDB İcraiyyə Komitəsi sədrinin müavini Sergey Ivanov ilə görüş keçirilib. Görüşdə bu il Türkmenistanın MDB-yə sədrliyi çərçivəsində keçiriləcək tədbirlərə hazırlıq məsələləri müzakirə edilib. Qeyd edək ki, Türkmenistanın sədrliyi dövründə MDB ilə beynəlxalq təşkilatlar arasında əlaqələrin səviyyəsinin yüksəldilməsi, ticari-iqtisadi əməkdaşlığın və dünya iqtisadi münasibətlərinin genişləndirilməsi məsələləri prioritət kimi müəyyənləşdirilib.

Siyavuş Novruzov: Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər üçün ideal məkan seçilməsində Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri böyükdür

**Mehriban xanım Əliyeva:
Gündəlik fəaliyyətimizdə
insansevərlik, mərhəmət,
qarşılıqlı hörmət, mehribancı-
lıq unudulmamalıdır**

Bütün fəaliyyətini bu prinsiplər
əsasında quran Azərbaycanın Bi-
rinci Vitse-prezidenti, Heydər Əli-
yev Fondunun prezidenti, YAP-in
Sədr müavini, YUNESKO-nun və
İSESKO-nun xoşməramlı səfirinin
gördüyü işlər beynəlxalq səviyyə-
də yüksək dəyərləndirilir

“Mənə göstərdiyiniz yüksək etimada görə Sizə dərin minnətdarlığını bildirirəm. Bu vəzifəyə təyin olunmaqla öhdəmə düşən məsuliyyətin ciddiliyini tam şəkil-də dərk edirəm və inanıram ki, cə-nab Prezident, Sizin və mənə inanın bütün insanların etimadını doğrultmayı bacaracağam.” Mehri-ban xanım Əliyeva bu fikirləri döv-lətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycanın Birinci Vitse-prezidenti təyin edildikdən sonra Təhlükəsizlik Şurasının ke-çirilən iclasında bildirmişdir. Mehri-ban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti onun bu təyinatını şərt-ləndirdi. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev həmin iclasda bu fi-kirləri bildirmişdir: “Bax, bu, çoxşaxəli fəaliyyət və eyni zamanda, uğurlu fəaliyyət menim bu qərarı qəbul etməyimdə əsas rol oynamışdır. Eyni zamanda, qeyd etməliyəm ki, Mehriban Əliyeva çox pe-şəkar, bilikli, təcrübəli, prinsipial, çox xeyirxah bir insandır. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycan xalqı ona böyük rəğbet və sevgi ilə yanaşır. Sadaladığım bütün bu amilləri nə-zərə alaraq, mən bu qərara geldim və bu gün Mehribanın həyatında yeni dövr başlayır. Əminəm ki, o, bundan sonra da ölkəmizin inkişa-fına öz dəyərli töhfəsini verəcək-dir.”

Azerbaycan Respublikasının Birinci Vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti, YAP-ın Sədr müavini, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təhsilin, səhiyyənin, mədəniyyətin, idmanın inkişafı, həqiqətlərimizin təbliği, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması, dünya xalqlarının mədəniyyətinə integrasiyası istiqamətində gördüyü işlərin miqyası o qədər genişdir ki, onları bi yazida əhatə etmək qeyri-mümkündür. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu missiyasına uyğun olaraq müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin irsinin öyrənilməsi və təbliği istiqamətində gördüyü işləri, həmçinin ictimai-siyasi fəaliyyətini də nəzərə alsaq onun dövlətimiz və xalqımız qarşısında xidmətlərinin ölçüyə gəlməz dərəcəde böyük olduğunu bir daha görərik. Ölkə da-xılındə və dünya arenasında həyata keçirdiyi layihələrin əhəmiyyəti ni nəzərə alan ölkə Prezidenti İlham Əliyev Mehriban xanım Əliyevanı Vətənimizin ən ali mükafatı - "Heydər Əliyev mükafatı" ilə təltif edərkən bildirmişdir ki, Fonduñun ləşdirməni aparmış olarıq. Mehriban xanım Əliyeva həmin suala cavabında bildirmişdir: "Saflığı və mənliyi, səmimiliyi və xeyirxahlığı, ağlı və peşəkarlığı. Heç bir ifadədə süniliyi qəbul etmirəm. Təəssüf ki, müasir həyat quruluşu çox şeyi yox edir, insana yeni-yeni bilik, bacarıq, imkan verərək, bəzən onun mənəvi tamlığını tapdalayırlar. Uğurun, firavanlığın arxasında qəçməq, bunlara nəyin bahasına olursa olsun, nail olmaq istəyi insanları tanınmaz dərəcədə dəyişir, bu da məyusluq getirir. Düzdür illər ötdükcə mən insanların zəifliklərinə və bir çox şeylərə daha dö-zümlü yanaşmağa başlamışam. Lakin özüm üçün yolverilməz saydığım şeylərə görə, başqalarını da bağışlaya bilmərəm. Xoşbəxtlik-dən məni həm ailəmdə, həm də peşəkar fəaliyyətimdə yalnız parlaq, pozitiv, səmimi və xeyirxah insanlar əhatə edir. Onlarla ünsiyyət həmişə sevinc getirir."

*Siyavuş Novruzov,
Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin
müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər
və dini qurumlarla iş komitəsinin sədri*

bütün təşəbbüsleri milli ruha əsaslanır: "Modernləşmə, müasirləşmə, dünya birliyinə integrasiya, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiə edilməsi, Azərbaycannın olduğu kimi dünyaya təqdim edilməsi- bütün bu şərəfli funksiyalar bu Fondun üzərinə düşür."

İller keçdikcə görülən işlərin miqyası daha aydın görünür. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, YAP-in Sədr müavini, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın hər kəsə gələcəyi ilə bağlı düzgün seçim etməsinə yardımçı olan müsahibələrinin birində “İnsanlarda hansı keyfiyyətlərə qiymət verirsiniz” sualına cavabını xatırlatmaqla bugünkü uğurlarına yol açan ümumi-

Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlətəkçə ölkəmizdə deyildir. Dünya miqyasında təqdir olunur. Ayri-ayri dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müxtəli mukafatlara layiq görülməsi, eyni zamanda Azərbaycanın bu və ya digər ölkələrlə, təşkilatlarla əlaqələrinin inkişafına verdiyi töhfələrindən irəli gəlir. Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və muziqi irsinin qorunub saxlanılması və inkişaf etdiril-

rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Fermanı ile Rusiya Federasiyasının "Dostluq" ordeni ile təltif olunub.

Göründüyü kimi, təltiflərinin hər biri Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinə bələdçilik edir.

Xeyriyyəçilik, anizm Mehriban xanın yevanının fəaliyyətinin asasını təşkil edir

Qayı, mərhəmət, sosial öhdəlik kimi keyfiyyətləri hər kəsin yaddaşına həkk etdirməyə xidmət edən layihelərin müəllifi kimi çıxış etmək Mehriban xanım Əliyeva-nın fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindəndir. Onun timsalında insanlığa sevgini, ehtiyacı olanlara mərhəmət və şəfqəti görürük. Mehriban xanımın bu sahədəki fəaliyyətini təhlil etdikdə bir daha əminlikle deyirik ki, Azərbaycanda müasir xeyriyyəçilik institutunun əsası Mehriban xanım Əliyeva tarəfindən qoyulub. O, atıldığı addımları ilə gələcək nəsillərə nəcib bir yoluñ əsas konturlarının göstərir. Mehriban xanım Əliyeva müsahibələrinin birində bu fikri açıqlayır ki, müasir Azərbaycanda xeyriyyəçilik institutunun inkişaf perspektivləri ilk növbədə, ölkəmizin gələcək iqtisadi inkişafı, sosiomədəni modernləşməsi, vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmlənməsi və cəmiyyətimizin mənəvi tərəqqisi ilə bağlıdır.

Təbii cəmiyyətin demokratik-
ləşməsi və humanistləşməsi yolu
ilə irəlilədikcə, ölkəmizdə xeyriy-
yəçiliyin tərəqqisi yolundakı mə-
nəvi-əxlaqi maneələr də aradan
qalxacaq. Əlbəttə ki, bu vacib
sektorda Mehriban xanım Əliye-
vanın əsasını qoymuşdur. Ənənə
və nümunəvi fəaliyyət müasir

ve humanistî fealiyyət mədəniyyəti. Azərbaycan xeyriyyətçilik institutunun daha da inkişafına yeni imkanlar açır, stimul verir. Onun 2017-ci ilde Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti kimi təqdimatı mərasimində söylədiyi bu fikirləri dəxatıratmaq istərdik: "Mən əmən nəm ki, vəzifədən asılı olmaya-raq, insan öz yolunu, peşəsini seçəndə hər hansı bir işinə, əməyi-nə vicdanla yanaşmalı, qarşısına aydın məqsədlər qoyub, bu məqsədlərə nail olmağa çalışmalı, söz və işlərində bütöv olmalıdır." Bu prinsiplərə söykənərək uğur səhi-fələrinin sayını artırıran Heydər Əliyev Fonduñun fealiyyətini belə səciiyyələndirmişdir: "Rəhbərlik etdiyim Heydər Əliyev Fondu ar-tıq 13 ildir ki, öz fealiyyətini hu-manizm prinsipləri əsasında qu-rub. Biz bu illər ərzində bir çox iri-miqyaslı layihələr icra etmişik. Biz Azərbaycanın ictimai və siya-si həyatında fəal iştirak edirik. Biz infrastruktur layihələri icra edirik. Eyni zamanda, biz 13 il ərzində ayrı-ayrı insanların problemlərinə heç zaman biganə qalmamışq. İnsanlarla ünsiyyətdə olmaq, on-ları dinləmək və eşitmək, köməyə ehtiyacı olana kömək etmək, mə-nəvi dəstək vermek Heydar Əli-

yev Fondunun hər bir əməkdaşının birbaşa vəzifəsidir. Hesab edirəm ki, bu, dövlət qurumlarında çalışan bütün insanların əsas borcu və vəzifəsidir. Gündəlik fəaliyyətimizdə insansevərlik, mərhəmət, qarşılıqlı hörmət, məhribancılıq unudulmamalıdır. Əksinə, məhz bu mənəvi dəyərləri uca tutaraq ən yüksək qələbələr əldə etmək, ən böyük zirvelərə qalxməq olar.” Bu fikirlər Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin əsasını təşkil edən prinsiplərin ümumiləşdirilmiş ifadəsidir.

İnsan amiline yüksək dəyər verilən ölkəmizdə Amnistiya aktlarının qəbulunda Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüskar kimi çıxış etməsi ictimaiyyət tərefindən böyük rəğbətlə qarşılanır. Təbii ki, bu, onun humanistliyindən, mərhəmetindən irəli gələn addımlardır. "Hər bir cəmiyyətdə mərhəmet, insanpərvərlik, qayğı kimi hissələr əsas yer tutmalıdır. O cəmiyyətdə ki həm dövlət qurumları, həm vətəndaş cəmiyyəti məhz bu prinsiplər əsasında həm öz həyatını, həm öz fəaliyyətini qurur, demek olar, o cəmiyyət inkişaf etmiş, uğurlu cəmiyyətdir. Mərhəmet təkcə çətinliyə düşən insanlara yardım əlini uzatmaq deyil. Mərhəmet bəzən çətin və məsuliyyətli qərar qəbul etməyi tələb edir. Bir dəfə səhv etmiş insanların bağışlanması hüquq var. Bu gün biz yenidən cəmiyyətdə öz yerlərini tutmaları, layiqli həyat yaşamaları üçün onlara şans vermeliyik"” söyləyen, ümummilliliyə Heydər Əliyevin ədalet ve insanpərvərlik ideyalarını davam və təbliğ etdirən Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən Amnistiya aktları sayəsində yenidən cəmiyyətə qayidian insanlar bu xeyirxahlığı humanizm prinsiplərinin qələbəsi kimi dəyərləndirirlər.

**Heydər Əliyev Fondu:
Sosial-mədəni, humanitar
layihələrin təşəbbüskarı**

Mehriban xanım Əliyevanın siyasi xadim kimi fomalaşmasında ulu önder Heydər Əliyev siyasi məktəbinin rolü inkaredilməzdir. Ulu önder Heydər Əliyev ırsının təbliği məqsədilə 2004-cü ildən fəaliyyətə başlayan Heydər Əliyev Fondu təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman, elm və texnologiya, ekolojiya, sosial və digər sahələrdə müxtəlif layihələr həyata keçirərək yeni cəmiyyət quruculuğunda fəal iştirak edir, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına öz töhfəsini verir. Yarandığı gündən qarşısına qoyduğu ali məqsədlərin gərçekləşdirilmesi namine inamlı çalışan, qısa müddətdə strateji əhəmiyyət daşıyan bir sıra layihələri gərçekləşdirən Heydər Əliyev Fondu 15 ilde cəmiyyətdə xeyir-xahlıq ünvanına çevrilib. Fondu fəaliyyəti, eyni zamanda, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin yüksək səviyyədə terminatına yönəlib, qısa müddətdə bu sahədə böyük işlər görülüb.

22 avqust 2019-cu il

Siyavuş Novruzov: Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər üçün ideal məkan seçilməsində Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri böyükdür

Əvvəli-Səh-5

Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondu Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliğ olunması ilə bağlı işlərin aparılmasına kömək edib. Bütün bununla yanaşı, Fond xarici ölkələrdəki unikal mədəniyyət abidələrinin bərpası prosesində də yaxından iştirak edir. Fond Fransada Dünya Mədəni İrs Siyahısına daxil edilmiş Versal sarayını, Parisda XIV əsre aid Notr-Dam, Strasburq Kafedral kilsələrinin, ikinci Dünya müharibəsində dağlımış Berlin şəhər Sarayıının, hemçinin Vatikan arxivlərində saxlanılan Azərbaycan orta əsrlər əlyazmalarının bərpa olunmasına kömək edib. Heydər Əliyev Fondu ilə Müqəddəs Arxeoloji üzrə Papa Komissiyası arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumuna əsasən, Fond Romanın Kapitoli Muzeyində bərpa işlərinin həyata keçirilməsinə də dəstək verib.

Təkcə bu faktı qeyd etmək kifayətdir ki, Mehriban xanım Əliyevanın milli-mənəvi dəyərlərimizin, mədəniyyətimizin, tariximizin qorunması istiqamətində xidmətlərinin miqyasını aydın şəkildə görək və dəyərləndirək. Azərbaycan bu il YUNESKO-nun İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına ev sahibliyi etdi. Bu mühüm tədbir, eyni zamanda, Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan-YUNESKO əməkdaşlığına verdiyi töhfələrə işq saldı. Onun səyləri nəticəsində Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni İrs nümunələri YUNESKO-nun müvafiq siyahılarda yer alıb. Muğam sənətinin, aşiq sənətinin, Novruz bayramının, içərişəhərin, tarifaçılığı sənətinin YUNESKO-nun nadir, şah əsərləri sırasına daxil edilmesi Azərbaycanla bu təşkilat arasında əməkdaşlığın yüksək seviyyədə olduğunu təsdiqləyir. YUNESKO-nun İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzinin qurumun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmesi də ugurlarımız sırasındadır.

Fondun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələr sırasında dövlət qurumlarının və vətəndaş cəmiyyətinin bəzi strukturlarının da dəstəklədiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində Azərbaycanın müxtəlif regionlarında 300-dən çox yeni məktəb binasının inşa olunub və lazımi avadanlıqlarla təchiz edilməsini xüsusi qeyd etməliyik. Məktəblərin kompyuterləşdirilməsi əsas tələb kimi ortaya qoyulub. Bu günümüzün əsas çağırışı "hər uşağa bir kompyuter"dir. Heydər Əliyev Fondu təhsilə bağılı layihələri vətəndaşların təhsil hüquqlarının daha etibarlı təminatı məqsədine xidmət edir. Bunun üçün ölkədə müasir tipli yeni məktəblərin inşasının, tədris prosesinə normal şərait yaradılmasının zəruriliyini düzgün qiymətləndirən Fond qarşıya qoymuş strateji hedəflərə doğru inamla addımlayıb, uğurlu nəticələr elde edir. Fondun təhsilə bağılı layihələri sırf Azərbaycanla məhdudlaşdırıb. Belə ki, 2007-ci ilde Hollandiyanın paytaxtı Amsterdamda fəaliyyətə başlayan Azərbaycan məktəbi Heydər Əliyev Fonduun diqqətində kənarda qalmayıb, məktəbə kompüter dəsti və dərs vesitləri göndərilib. 2008-ci ilin fevralında isə Fondun "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində Pakistanın Müzeffərabad şəhərində dağdıcı zəlzəle nəticəsində yararsız vəziyyətə düşən məktəb yenidən tikilərək, yüksək seviyyəli tədrise imkan yaradan avadanlıqlarla təmin olunub. Eyni zamanda, Azərbaycanın birinci xanımının təşəbbüsü ilə Rusiyada, Gürcüstanda, Misirdə yeni məktəb binaları tikilərək istifadəyə verilib.

Heydər Əliyev Fonduun prezidenti

Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə təşkilatlığı ilə həyata keçirilən layihələrin esasında uşaqlara qayğı da xüsusi yer tutur. Uşaq evlərinin və internat məktəblərinin en müasir seviyyədə təşkilinə diqqəti artıran Mehriban xanım Əliyeva körpələrin fiziki və əqli cəhətdən sağlam böyüməsi üçün əlindən gələni əsirgəmir. "Diabetli uşaqların yüksək qayğı" layihəsi çərçivəsində Azərbaycanda diabet xəstəliyinə düşər olmuş uşaqlar müntəzəm olaraq lazımi miqdarda insulin preparatları və digər dərmanlarla təmin edilmişdir. Bakıda talassemiyalı xəstələr, uşaqlar üçün Mərkəzin, tələbatı ödəyəcək qədər Qan Bankın yaradılması geləcək nəslin sağlamlığı üçün en böyük töhfədir. "Talassemiya siz həyat naminə" layihəsi çərçivəsində görülən işlər də deyilənlərin təsdiqidir. Heydər Əliyev Fondu ürək xəstəliklərindən eziyyət çəkən körpələrin bir qismində xarici ölkələrdə cərrahiyə eməliyyatı aparılmasına köməklik göstərib. Valideyn hamayesində məhrum olan bütün uşaqları doğma övladı kimi sevən, qayığını əsirgəməyen "Her uşağın ailəyə ehtiyacı var" söyleyen Mehriban xanım Əliyevanın qeyd etdiyi kimi, heç bir internat, uşaq evi - en müasir, bütün tələblərə cavab versə belə - heç vaxt ailə mühitini, ailə tərbiyəsini əhət edə bilməz.

Təbii ki, bunlar Heydər Əliyev Fonduun xidmətlərinin sadəcə az bir hissəsidir. Mehriban xanım Əliyeva bir tərəfdən humanizm, mərhəmət, xeyriyyəcilik və qayğıkeşiliyi özündə ehtiva edir, digər tərəfdən Heydər Əliyev Fonduun prezidenti kimi elm, ədəbiyyat, mədəniyyət, təhsil, səhiyyə və digər sahələrde həyata keçirilən yüzlərlə dəyərli layihənin, mədəni irsimizin qorunması və beynəlxalq arenada təbliğ proqramlarının müəllifidir.

Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğində Heydər Əliyev Fonduun rolu böyükdür

Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışəsi ilə bağlı həqiqətlərin beynəlxalq aləmə çatdırılması üçün bütün mövcud imkanlardan istifadə edir. Ermenilərin iç üzünün dünyaya çatırılması üçün müxtəlif dillerdə nəşr olunan kitablar, ingilis, fransız, erəb, alman, rus dillərində "Qarabağ həqiqətləri" bukletlər Fondu bu sahədəki fəaliyyətinin əyani vəsaitlidir.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan həqiqətlərini və Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışəsinin mahiyyətini beynəlxalq əctimaiyyətə çatdırmaq üçün dünyaya

nin aparıcı dövlətlərinin paytaxtlarında və böyük şəhərlərində dünya əctimaiyyətinin diqqətini çəkən, həmin ölkələrin siyasi, mədəni, elmi elitarasını bir araya toplayan tədbirlərə də imza atıb. Mehəz, Moskvada, Berlində, Strasburqda, Buxarestdə, Cenevredə, Ankarada, İstanbulda, Parisdə, Vaşingtonda, Nyu Yorkda, Varşavada, Londonda, Dubayda, Haaqada, Kiiev və Tbilisidə Xocalı soyqırımı ildönümüne həsr olunmuş aksiyaların keçirilməsi, xarici ölkələrdə Fondu hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filmi ilə yanaşı, insanlıq qarşı töredilən cinayəti eks etdirən müxtəlif ekspozisiyaları nümayiş olunması, Fondu dəstəyi və təşkilatlığı ilə məktəblilər arasında keçirilən "Xocalı uşaqların gözü ilə" rəsm müsabiqəsinin, əl işlərinin, fotosəkillərin dönyanın qabaqcıl ölkələrdə keçirilən sərgilərdə nümayiş etdirilməsi, Fondu neşri etdiriyi "Qarabağ həqiqətləri" toplusu və "Azərbaycana qarşı müharibə: Mədəni ərəbin hədəfə alınması" kitablarının dünya ölkələrində paylanması beynəlxalq əctimaiyyətdə Azərbaycan həqiqətləri barede dolğun təsəvvürün formalasdırılması işinə xidmet edir, töhfələrini verir.

Mehriban xanım Əliyevanın yüksək təşkilatlığı ilə keçirilən beynəlxalq səviyyəli tədbirlər də həqiqətlərimizin təbliğine böyük töhfədir. Belə ki, Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi "Eurovision" mahnı yarışmasının, həmçinin ilk Avropa Oyunları və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının dünyaya səsalan təqdimatları deyilənlərin bariz nümunəsidir. İlk Avropa Oyunlarının açılış mərasimini xatırlasaq, bu tədbirin Azərbaycanın dövlət müstəqilliyyini yenidən bərpa etməsinin 24-cü iline təsadüf etməsi ritmik nağara sədaları altında 24-dən sıfıra doğru geriye sayımın başlamasında öz ifadəsinin tapmışdır. 24 illik yolu, yerləşdiyi coğrafi məkanın Azərbaycana qazandırdığı uğurlar müxtəlif təqdimatlarla ölkə və dünya əctimaiyyətinə çatdırıldı. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva açılış mərasimində çıxış etmişdir: "Bu möhtəşəm bayram müstəqil Azərbaycanın, hər bir Azərbaycan vətəndaşının qələbəsidir. Müstəqillik illərində əldə etdiyimiz uğurlar və nailiyyətlər nəticəsində bu gün burada, gözəl Bakıda Avropa Olimpiya hərəkatının tarixində yeni səhifə yazılır. Bu səhifəni biz yazırıq, Azərbaycan xalqı yazır. Qoy, Tanrı Azərbaycanı hər zaman qorusun!"

"Azərbaycan zəngin tarixə, mədəniyyətə və adət-ənənələrə malik olan ölkədir. Multikulturalizm və toleransi, dostluq və qonaqpərvərlik, ahəngdarlıq və həmrəylilik Azərbaycanın həyat tərzinin ayrılmaz hissəsidir" söyləyən Mehriban xanım Əliyeva

bildirmişdir ki, bu tədbir Azərbaycanın mədəniyyətlərə dialogun inkişafında oynadığı rolü nümayiş etdirir: "Müstəqil dövlət kimi biz qəncik. Cəmi 24 yaşımız var. Yaşımız bu axşamkı mərasimdə geriye saymağın məhz həmin rəqəmdən başlanması ilə üstüste düşür. Son 24 il ərzində ölkəmizdə sürətli inkişaf, ireliliyi və müasirləşmə müşahidə olunub. Azərbaycanın iqtisadi sabitliyi və davamlı inkişafı bize bu cür böyük idman tədbirini keçirmek imkanı yaradır. Mehriban xanım bu əminliyi də ifadə etmişdir ki, gələn illərdə Avropa Oyunlarının məşəli nə qədər uzaqlarda alovlanısa da, Azərbaycanın və "Bakı-2015"-in parlaq ruhunun atəsi orada olacaq.

Mehriban xanım Əliyevanın yüksək təşkilatlığı ilə keçirilən IV İslam Həmrəyliyi Oyunları da Azərbaycanın malik olduğu imkanları, ən əsası tolerantlıq, multikulturalizm təcrübələrinin təqdimatida əhəmiyyətli rol oynadı. Azərbaycandan dünyaya sülh, əmin-amanlıq, birlik, həmrəylik mesajı ünvanlandı. Qərbələ Şərqi arasında köprü rolu oynayan, sivilizasiyalararası dialoq məkanı sayılan, böyük nüfuz qazanan, hazırda dönyanın en sabit, geosiyasi əhəmiyyəti ilə fərqlənən Azərbaycan mədəniyyətlərinin qoşuşduğu ölkə kimi bir daha mövqeyini möhkəmləndirdi.

Vətən, torpaq, xalq sevgisinin vəhdəti

Azərbaycanın Birinci Vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ictimai-siyasi fəaliyyəti de nümunədir. 1992-ci ildən ölkənin ictimai-siyasi heyatında aparıcı rol oynayan, ulu öndər Heydər Əliyevin yaradıcısı olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının fəal üzvü olub və bu gün partiyasının Sədr müavini kimi müasir müstəqil Azərbaycanın davamlı inkişafına töhfələr verir.

Mehriban xanım Əliyeva 2005-ci ildən Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputati olub. O, deputat kimi fəaliyyət göstərdiyi müddətlərdə çox böyük işlər görüb, təmsil etdiyi rayonun sosial-iqtisadi problemlərinin həlli istiqamətində mühüm addımlar ataraq, seçicilərinin yüksək etimadını qazanıb. Mehriban xanım bu missiyasını da yerinə yetirək məsuliyyətin önemini əməli fəaliyyəti ilə təsdiqləyib.

Mehriban xanım Əliyevanın bütün mükafatları sırasında öndə dayanan xalq sevgisi, məhəbbəti onun Azərbaycanın Birinci Vitse-prezidenti kimi təyinatında da xüsusi rol oynadı. Daim insanların arasında olan, onların qayğıları ilə maraqlanan Mehriban xanım Əliyeva özü haqqında yaratdığı portretde səmimilik kimi keyfiyyətə də xüsusi yer ayırdı.

Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin olunması şərtləndirən amillər sırasında böyük idarəcilik təcrübəsi və xalqının sevgisini qazanması ilə yanaşı, həm də ölkə Prezidenti İlham Əliyevin ən yaxın silahdaşı, yardımçı, mənəvi dəstəkçi olmasına dair. Mehriban xanım Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti kimi keyfiyyətə də xüsusi yer ayırdı. Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin olunması şərtləndirən amillər sırasında böyük idarəcilik təcrübəsi və xalqının sevgisini qazanması ilə yanaşı, həm də ölkə Prezidenti İlham Əliyevin ən yaxın silahdaşı, yardımçı, mənəvi dəstəkçi olmasına dair. Mehriban xanım Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti kimi təqdimatı mərasimində bildirmişdir: "Mənim fəaliyyətim haqqında dediyiniz sözlərə, verdiyiniz qiymətlərə görə Sizə dərin təşəkkürümüz bildirirəm. Mənim üçün belə bir qiymətə layiq olmaq böyük şərəfdir. Sadaladığınız hər bir uğurun, hər bir nailiyyətin arxasında Sizin köməyiniz, Sizin dəstəyiniz durur." Məhz bu birləşmə fonunda Azərbaycan davamlı uğurlara imza atır, ən yüksək zirveləri fəth edir.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YAP-in Sədr müavini, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya çoxşaxəli fəaliyyətində uğurlar arzulayıram.

Cəmil Həsənli, dəfn mərasimi üzərindən siyasi manipulyasiya hansı etik və əxlaqi çərcivəyə siğar?

Iyulun 24-də plana uyğun olaraq gecə vaxtı təlim-məşq uçuşları keçirən zaman qəzaya uğrayan Hərbi Hava Qüvvələrinin "MiQ-29" təyyarəsinin pilotu, polkovnik-leytenant Atakişiyev Rəşad Saləddin oğlunun nəşri və təyyarənin qalıqları 20.08.2019-cu il tarixində tapılaraq denizdən çıxarıilib. 21.08.2019-cu il tarixində isə Silahlı Qüvvələrin Təlim-Tədris Mərkəzində hərbi pilotlə vəfat mərasimi keçirilib. Yas sahiblərinin, o cümlədən mərhumun yaxını Qabil Hüseynlinin müxalifətin bu mərasimdə görmək istəməməsi çağrısını radikallar normal qarşılamayıblar. Xatırladaq ki, ötən 27 gün ərzində başda Əli Kərimli olmaqla Cəmil Həsənli, Sevinc Osmancızı, Qənimət Zahid və radikal müxalifət düşərgəsinin "kərkəzləri" pilotumuzun qəzaya uğramasını insanların hiss və həyəcanlarını nəzərə almadan "siyasi şou"ya çevirməyə, bu mövzudan siyasi divident qazanmağa və hakimiyətə qarşı ictimai rəy formalasdırmağa cəhd göstərdilər.

"5-ci kolon"un iri və xırda-buynuzlu trolları olan Natiq Ədilov, Mehəmməd Mirzəli, İlham Hüseyn, Bəxtiyar Hacıyev və digərləri de onlardan geri qalmayaraq şəhidin yaxınlarının ünvanına nəlaviy ifadələr işlətməye başladılar.

Qrant, pul, hakimiyət hə-

Bəhruz Quliyev,
"SOS" qəzetinin baş redaktoru

risliyi bu trolların gözünü o qədər örtüb ki, onlar həlak olmuş pilotumuzun yaxın qohumu Qabil Hüseynlinin çağırışına nəinki eks-reaksiya verdi, hətta onun özünü belə təhqir etməkdən çəkinmədi. Anlamırlar ki, insanların yas mərasimini siyasi aksiyaya çevirmək, bundan siyasi məqsədlər üçün yaralarla maq ne dinimiz, na da əxlaq normalarımıza uyğundur. Müxalifətin bütün məsələlərdən, hətta qəhrəman hərbçilərimizin dəfn mərasimindən yaralarla maq cəhdli insanlığa siğmayan herəket, vefat edən ruhuna hörmətsizlikdir. Belə məqamların üzərində oyun qurmaq cılızlıqla yanaşı, siyasi mübarizədə naşılıqdır.

Özünü radikal müxalifət düşərgəsinin "ağsaqqalı" kim təsəvvür edən Milli Şura sədri Cəmil Həsənli daha ir-

li gedərək pilotumuzun yaxınlarına həqarət etməklə yanaşı, hakimiyətin də ünvanına qarayaxma aparmağa çalışır. Özünü tarixçi-professor hesab edən Cəmil Həsənli tarixi hərədən vərəqəsin və baxsıń ki, bu günü qədər hansı ölkədə müxalifət cəmiyyətin bir parçası olan, müqəddəs dəyeri həsab edilən orduya qarşı çirkin kampaniya aparıblar? Hansı sistem daxilində müxalifət baş veren ən xırda insidentə görə belə hakimiyəti ittiham edib? Cəmil Həsənlinin göstərə biləcəyi belə bir misal yoxdur. Lakin Cəmil Həsənlinin də daxil olduğu Azərbaycan dövlətlinə və xalqına qarşı barışmaz mövqə tutmuş "5-ci kolon" haqqında kifayət qədər faktlar mövcuddur. Hətta, ister hitlerçi, ister mussolini, isterse də franko faşistlər heç zaman dövlətçiliklərinə qarşı çıxış etməyiblər. Amma Cəmil Həsənlinin də daxil olduğu "5-ci kolon" Azərbaycan dövlətçiliyinin zərbə altına salınmasında nəinki maraqlıdır, hətta bu xidmətlərinə görə maddi maraqlarını belə təmin edirlər.

Əslində, təccübənəsi bir məsələ də yoxdur ortada. Vaxtılı AXC-Müsavat hə-

miyyəti dövründə dövlət katibi olmuş Əli Kərimli kimilər Qarabağda gedən ağır döyünlərdə düşmən qarşısında siper olmuş oğul və qızlarınıza məzarda yatarkən belə şər atıldı, bu gün onun rəhbərlik etdiyi AXCP və idarə etdiyi Milli Şuranın ordumuza ləkə atması heç də təəccübü görünmüür. Başqa bir xatrlama: 2016-cı ilin aprel hadisələrində xalq tarixi qələbəni qeyd etdiyi bir vaxtda Əli Kərimli bizim ordumuuzu ittiham edirdi. Ve o vaxt şəhidlərin yas mərasimini də özünün piarına çevirən Ə.Kərimli, bu mərasimlərdən maksimum bəhrələndi. Bu gün də helak olmuş hərbçinin yas törənini özünün təbliğatına çevirmek istəyən Ə.Kərimlinin çirkin niyyəti və hakimiyət hərisliyi o hedət ətib ki, xalqımızın əxlaqi, mənəvi dəyərlərini ayaq altına atılıb.

Sadəcə olaraq, Əli Kərimli, Cəmil Həsənli kimilər üçün milli-mənəvi dəyərlərin, insanların hiss və həyəcanlarının, düşüncələrinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Ona görə də, Əli Kərimli, Cəmil Həsənliyə sual edirik ki, hərbçilərimizin şəhid olmasını, onların dəfn mərasimini siyasi oyunların predmetine çevirmək hənsi etik və əxlaqi çərçivəyə siğar? Yazdıqlarınıza, etdiklərinizə ədəbsizlikdən başqa nə ad vermək olar..?

Muxtar respublikada ailə təsərrüfatlarının inkişafı istiqamətində dövlət tərəfindən kompleks tədbirlər görülür

Muxtar respublikada daxili bazarın yerli keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsində xüsusi payı olan ailə təsərrüfatlarının inkişafı istiqamətində dövlət tərəfindən kompleks tədbirlər həyata keçirilir, belə təsərrüfatların yaradılmasına, onların fəaliyyətlərinə hərtərəfli qayğı göstərilir. AZERTAC-in Naxçıvan bürosu xəbər verir ki, bu barədə Şahbuz rayonunun Kolani Kənd Mərkəzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin "Naxçıvan Muxtar Respublikasında ailə təsərrüfatlarının inkişafı ilə bağlı" Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş Tədbirlər Planına uyğun olaraq keçirilən seminar-müşavirədə səsləndirilib.

Tədbirdə çıxış edən icra hakimiyətinin əməkdaşı Arzu Əhmədov bildirib ki, beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin doqquzuncu sessiyasında 2019-cu ilin muxtar respublikada "Ailə təsərrüfatları il" elan edilmişsi, Ali Məclis Sədrinin 2019-cu il 18 yanvar tarixli Sərəncamı ilə "Naxçıvan Muxtar Respublikasında ailə təsərrüfatlarının inkişafı ilə bağlı" Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş Tədbirlər Planına uyğun olaraq keçirilən seminar-müşavirədə səsləndirilib.

"Yaradılan əlverişli şərait ailə təsərrüfatlarının sayının artması ilə yanaşı, ailə biznesinin genişlənməsinə, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına elave imkanlar yaradır. Şahbuz rayonunda da son illər çox sayıda ailə təsərrüfatları formalaşıb. Mütəmadi olaraq keçirilən festivallarda həmin təsərrüfatların məhsulları yüksək səviyyədə nümayiş olunur və təqdirləyiqli qiymətini alı", - deyən Arzu Əhmədov vurğulayıb ki, seminar-müşavirənin keçirilməsində məqsəd ailə təsərrüfatı quran insanlara hərtərəfli kömək göstərmək, onları öz təsərrüfatlarını inkişaf etdirmək üçün düzgün istiqamətləndirməkdən ibarətdir.

Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əməkdaşı Xalıq Abbasov, Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşı Oqtay Məmmədov, İqtisadiyyat Nazirliyinin əməkdaşı İsa Novruzov, Antiinjisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin əməkdaşı Əli Şərifov və AMEA Naxçıvan Böləmisi Bioresurslar İnstitutunun əməkdaşı, aqrar elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Loğman Bayramov çıxış ediblər. Çıxışlarda muxtar respublikada əkinçiliklə məşğul olan ailə təsərrüfatlarının inkişaf etdirilməsində yaz və payız əkinlərinin əkin atlaslarına uyğun aparılması nəvbəli əkin sisteminin tətbiqinin əhəmiyyəti, ailə təsərrüfatlarına məxsus torpaqlardan səmərəli istifadə olunması yolları, ailə təsərrüfatlarının inkişaf etdirilərək əkin sahibkarlıq subyektlərinə əməkdarlılıq tədbirlərin genişləndirilməsi və digər məsələlərlə bağlı geniş məlumat verilib.

Sonra suallar cavablandırılıb, ailə təsərrüfatçılarına maarifləndirici buktletlər paylanılıb.

Qeyd edək ki, seminar-müşavirə Naxçıvan Muxtar Respublikası Kend Təsərrüfatı, İqtisadiyyat nazirliklərinin, Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsinin, Antiinjisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin, AMEA Naxçıvan Böləmisi Bioresurslar İnstitutunun və Şahbuz Rayon icra Hakimiyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib.

Ekspert: Təqaüdçülərin sosial durumunun, həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması daim dövlətin diqqət mərkəzindədir

Teqaüdçülərin sosial durumunun, həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması daim dövlətin təşkil edib". Bu fikri iqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov deyib.

V. Bayramov bildirib ki, Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva bu kateqoriyadan olan insanlara daim xüsusi qayğı və diqqət yanaşırılar. Elə bu diqqət və qayığının, eyni zamanda, son bir ilde daha da geniş vüset alan, hər bir sahəyə sirayet edən sosial islahatlar paketinin nəticəsidir ki, bu ilin cəmi bir

Naxçıvanda sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərə qulluq edənlər üçün Prezident təqaüdünə ödənilməsinə başlanılıb

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 aprel tarixli Fərmanına əsasən müvafiq kateqoriyadan olan şəxslərə, ələcə də sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşindək uşaqlara qulluq edən şəxslərə təsis edilən 50 manat məbləğində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünənə muxtar respublikada ödənilməsinə başlanılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən AZERTAC-in Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, aprel ayının ilk günündə hesablanmışaqla ödənilen Prezident təqaüdü bu günədək muxtar respublikada sağlamlıq imkanları məhdud 1642 nəfər şəxse qulluq göstərən vətəndaşları ehətə edib.

160 manatdan 200 manata qaldırılıb: "Bu, çox əhəmiyyətli bir hadisədir: "Ötən həftə Prezident İlham Əliyev "Əmək pensiyaları haqqında" Qanuna dəyişikliklə bağlı Fərman imzaladı. Sənədə əsasən, əmək pensiyalarının minimum məbləği 2019-cu il oktyabrın 1-dən 200 manat məbləğində müəyyən olunur: "Həmçinin təyin edilən əmək pensiyasının məbləği əmək pensiyasının minimum məbləğindən aşağı oludur, həmin məbləğə çatdırılmaqla ödənilir. Bundan başqa, siyortaoşunlar fərdi hesabının siyorta hissəsində qeydə alınan pensiya kapitalı ildə bir dəfə müvafiq icra hakimiyəti orqanı tərefindən müəyyən olunan istehlak qiymətləri indeksinin illik səviyyəsinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyəti orqanının qərarına əsasən indeksləşdirilir. Yeni dəyişikliklər görə, siyortaoşunların fərdi hesabının siyorta hissəsində qeydə alınan pensiya kapitalı hər ilin əvvəlki ilin inflasiya səviyyəsində indeksasiya olunacaq. Məsələn, əger pensiya kapitalında 10 min manat vəsatit varsa ve illik inflasiya səviyyəsi 6 faizdirə, o zaman həmin məbləğə 600 manat əlavə olunacaq. Göründüyü kimi, bu Fərman dövlət başçısının pensiyaçılara olan münasibətinin daha bir bariz nümunəsi, əyani göstəricisidir".

“OPEC+” formatı: Azərbaycanın enerji siyasətinin növbəti uğuru

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü: enerji sferasında mühüm yenilik

Enerji siyaseti dünya üçün strateji əhəmiyyətli bir faktordur. Hazırda böyük dövlətlər enerji sahəsində üstünlüyü ələ almaq naminə ciddi mübarizə aparırlar. Son dövrlərdə bu mübarizə o dərəcədə intensivləşib ki, qlobal miqyaslı ciddi böhranların meydana gəlməsini daha çox məhz həmin faktorla əlaqələndirirlər. Konkret olaraq, ABŞ dünyanın enerjidaşıyıcıları ile zəngin olan böyük dövlətlərile kəskin rəqabətdədir. Bu kontekstdə Amerika daha çox Rusiya, Aİ, Səudiyyə Ərəbistanı, Venesuela, İran, Meksika və digər ölkələrin enerji siyasetinə ciddi təsir göstərməyə cəhd göstərər.

Vaşinqton başlıca olaraq neft və qazın qiymətini özünün məraqlarına uyğun tənzimləməyə çalışır. Bunun üçün o, “qaya qazı” (və ya “şist qaz”) istehsalını artırır. Bu proses genişləndiyi halda dünya bazarında təbii qazın qiymətini Amerika müəyyən edəcək. Ekspertlər bu aspektdə iki vacib məqamı vurğulayırlar. Birincisi, dünya bazarında enerjidaşıyıcılarının qiyməti bazarın real tələbatına görə deyil, daha çox geosiyasi və siyasi faktorlara görə deyişmə riski ilə üzləşib. İkinci, belə bir şəraitdə müstəqil dövlətlərin öz milli təhlükəsizliyini təmin etmək üçün əlavə addımlar atmasına ehtiyac getdikcə artır.

Bu iki faktorun işığında bir tərəfdən, böyük dövlətlərin bir-biri ilə rəqabətdə risk faktoru yüksəlir, digər tərəfdən, Azərbaycan kimi müstəqil siyaset yeridən dövlətlərin enerji siyasetinin yeni şəraitə daha çevik reaksiya verməsi zərurəti yaranır. Birinci məsələ ilə bağlı hazırda situasiya ürəkaçan deyil. ABŞ, Rusiya, Çin, İran və digər böyük dövlətlər enerji sahəsində nüfuz savaşlarını daha da intensivləşdirməklə yanaşı, silahlı qarşılardan da çəkinmirlər. İndi enerji ilə bağlı üç məkanda - Yaxın Şərqi, Venesuela və İranda vəziyyət gərgindir. Heç kəs təminat vere bilməz ki, buna bənzər proseslər digər ölkələrdə də başlamayacaq.

Bütün bunlar ekspertləri dəhəti ehtiyatlı proqnozlar verməyə təhdik edir. Məsələn, ukraynalı ekspert Aleksandr Oiximenko hesab edir ki, “hələlik OPEC dünya neft bazarında əsas oyunçudur və orada əsas rolu Səudiyyə Ərəbistanı və digər ərab ölkələri oynayır. Lakin dünya dəyişir. Əger əvvəller ABŞ neftin əsas alıcısı idisə, indi dünyada enerji resurslarının əsas satıcısına çevrilir. Faktiki olaraq, ABŞ OPEC ilə rəqabət aparır və gelecekdə belə mürekkeb şəraitdə OPEC-in dünya neft bazarında rolunun azalması istisna olunmur. Ona görə

The screenshot shows a news article from the website newtimes.az. The header of the page includes the site's logo, navigation links for various sections like Politics, Geopolitics, Economics, and Global Trends, and a search bar. The main article title is "OPEC+" formatı: Azərbaycanın enerji siyasətinin növbəti uğuru". Below the title, there is a large image of President Ilham Aliyev speaking at a podium. The sidebar on the right contains links to other news articles, social media icons for Facebook, Twitter, and VK, and a section titled "Diplomatic news" with a link to "Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri twitterdə". The footer of the page shows the URL "Newtimes.az" and the date "21.08.2019".

də mən hətta OPEC-in yenileşməsini istisna etməzdim”.

Bu kimi qiymətləndirmələr OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələrin Nazirlərinin Birgə Monitoring Komitəsinin növbəti iclasının Bakıda keçirilməsi işiçində daha əhəmiyyətli görünür. Ukraynalı ekspert də bunu Azərbaycan üçün müsbət hal hesab edir. Çünkü onun qənaətinə görə, OPEC dünya neft bazarında əsas oyuncudur. Azərbaycan da “OPEC+” formatının təşəbbüskarı və iştirakçısıdır. Bakıda keçirilen OPEC və qeyri-OPEC ölkələri Nazirlərinin Birgə Monitoring Komitəsinin 13-cü iclasında bu təşkilatın bazarın inkişaf tempinin təhlili əsasında hazırlanmış təqdimatı və Müştərək Texniki Komissiyanın (JTC) hasilat göstəricilərindən bəhs edən hesabatı müzakire edilib. Bununla yanaşı, Müştərək Texniki Komissiyanın bazarın balanslaşdırılması üzrə tövsiyələri dinlənilib. Bu qurumun neft istehsalının azaldılmasına dair öhdəliklərə eməl etmə səviyyəsi də nəzərdən keçirilib.

Azərbaycan üçün bu cür müzakirələrin əhəmiyyətli tərfələrindən biri, bu formatın tətbiq edilməsi təşəbbüsünü həle 2016-ci ilde Prezident İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunda çıxışı zamanı irəli sürmesi ilə bağlıdır. Orada dövlət başçısı neft istehsal edən ölkələrin “OPEC+” formatında iclasının keçirilməsi tezisi irəli sürərk, bu formatın OPEC-in üzvü olan ölkələrle neft hasil edən, lakin bu qurumda

təmsil olunmayan ölkələrin birgə toplantısını keçirməyə imkan verəcəyini əsaslandırmış, o cümlədən enerji resurslarının hasilatı və ixracı, dünya bazarında neftin qiyməti və digər məsələlərin vahid formatda müzakirəsini təşkil etmək şansının meydana gələcəyini ifadə etmişdi.

Davamlı inkişaf yolunda: milli təhlükəsizliyin təminı

Mütləq vurğulamaq lazımdır ki, o zaman İlham Əliyev neftin qiymətinin stabilşədirilməsi və 70 dollar civarında saxlanması ilə bağlı məqamların da təhlilini vermişdi. Bütün bunların dünya bazarında neftin qiymətinin 60-70 dollar çərçivəsində qalmasında mühüm rol oynadığını təcrübə göstərdi. Şübhəsiz ki, Azərbaycan Prezidentinin hemin prosesdə xidməti danılmazdır. Konkret desək, dövlət başçısının səmərəli təklifləri və irəli sürdüyü təşəbbüsler dünya enerji bazarında stabilşəməyə ciddi töhfə verdi.

Bakıda “OPEC+” əməkdaşlığı

çərçivəsində tədbirin keçirilməsi yuxarıda vurğulanın məqamların işiçində xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, Azərbaycan dünya üçün faydalı olan bu prosesin həm təşəbbüskarı, həm də fəal iştirakçısı kimi qlobal enerji təhlükəsizliyinə böyük töhfə verdiyi növbəti dəfə təsdiq etmiş oldu. Neftin qiymətinin dünya miqyasında real təklifə uyğun formalasdırılması sağlam qlobal iqtisadiyyatın inkişafında mühüm rol oynayır. Bundan başqa, dünya üzrə davamlı inkişafın bərqərar olma-

sına da ciddi xidmət göstərir.

İndi məlumdur ki, qlobal seviyyədə davamlı inkişaf məsəlesi BMT-nin 2030-cu ilə qədər strateji inkişaf konsepsiyasının əsas bəndlərindən birini təşkil edir. Deməli, Azərbaycan Prezidenti, faktiki olaraq, dünya əhalisinin ümumi rifahına təkan verən bir təşəbbüsle çıxış edib.

Bu məqamı ekspertlər bütövlükde Azərbaycan dövlətçiliyinin mühüm əlamətlərindən biri kimi qiymətləndirirlər. Konkret desək, Azərbaycan müstəqil dövlət quruculuğu strategiyasında əməkdaşlıqla, bərabərhüquqlu tərəfdəşlilik prinsipinə, ədaletliliyə və qarşılıqlı faydalı əlaqələrin qurulmasına üstünlük verir. Resmi Bakının xarici siyasetində bariş və əməkdaşlıq motivi həllədici yer tutur. Etiraf etmək lazımdır ki, bu məqam müasir dövlətlər üçün olunduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Çünki dövlətin qarşıq mərhələsində real və səmimi əməkdaşlıq xəttini seçən dövlətlərin mövcudluğu çox əhəmiyyətlidir.

Məsələnin başqa vacib aspekti Azərbaycan rəhbərliyinin milli təhlükəsizliyin təminini üçün enerji siyasetində maksimum dərəcədə istifadə etməsi ilə bağlıdır. Vaxtında və lazımi səviyyədə həssaslıqla OPEC-lə əməkdaşlıq düzgün strategiya seçimini nəticəsidir. Bunun arxasında isə yalnız milli maraqların təmini və milli təhlükəsizlik məsələsinin həll edilməsi dayanır. Milli təhlükəsizlik hazırlıda müstəqilliyini əldə etmiş bütün ölkələr üçün vacib

faktordur. Onun yerinə yetirilməsi üçün düzgün diplomatik və siyasi kurs müəyyən etmək gərəkdir. Azərbaycan rəhbərliyi bu vəzifənin öhdəsindən böyük uğurla gəlir.

Bələliklə, dünya enerji mühiti üçün strateji əhəmiyyəti olan növbəti tədbirlərdən birinin Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın geosiyasi və geoiqtisadi mövqeyinin daha da möhkəmlənməsinin əlamətidir. Azərbaycan, faktiki olaraq, dünya miqyasında enerji siyasetinin dinamikasına ciddi təsir göstərən ölkəyə çevrilir.

Bu məqamı ekspertlər bütövlükde Azərbaycan dövlətçiliyinin mühüm əlamətlərindən biri kimi qiymətləndirirlər. Konkret desək, Azərbaycan müstəqil dövlət quruculuğu strategiyasında əməkdaşlıqla, bərabərhüquqlu tərəfdəşlilik prinsipinə, ədaletliliyə və qarşılıqlı faydalı əlaqələrin qurulmasına üstünlük verir. Resmi Bakının xarici siyasetində bariş və əməkdaşlıq motivi həllədici yer tutur. Etiraf etmək lazımdır ki, bu məqam müasir dövlətlər üçün olunduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Çünki dövlətin qarşıq mərhələsində real və səmimi əməkdaşlıq xəttini seçən dövlətlərin mövcudluğu çox əhəmiyyətlidir.

Sübə yoxdur ki, bu gedışat regional munaqışların həllində Azərbaycanın rolü və çəkisinin daha da artmasına yeni təkan verir. Onun fonunda Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ munaqışının danışqlar yolu ilə həllində forpost ölkənin qarşıya çıxardığı müxtəlif xarakterli təxribatların da ömrünün az olduğu qənaəti yaranır. Bütün dünya üçün böyük əhəmiyyəti olan bir ölkənin - Azərbaycanın haqqəsinin eşidilmesi sadəcə bir zərərətə çevrilir. Bunun bütün böyük dövlətlər tərəfindən dərklə edilməsinin vacibliyi vurğulanmalıdır. Həmin mənada “OPEC+” formatı bütövlükde dünya üçün mühüm bir müzakirə platforması kimi qiymətləndirilir.

Newtimes.az

Azərbaycanda multikulturalizm və tolerantlıq yeni mərhələdədir

Azərbaycan müstəqillik illərində, dövlət dini azlıqların hüquqlarıının qorunması və təminatı sahəsində çox mühüm və ciddi addımlar atıb. Müxtəlif dini mənsubiyətə malik insanlar, cəmiyyətimizin ayrılmaz tərkib hissəsi olaraq, dövlətin diqqət, qayğı və himayəsinə eyni dərəcədə üzərlərində hiss edirlər. Bu gün ölkəmizdə bütün millətlərin və dirlərin nümayəndələri tam qarşılıqlı anlaşma və milli həmrəylik şəraitində yaşamları üçün hər cür təminat verilib. Sosial bir hadisə olan multikulturalizm və tolerantlıq cəmiyyətdə əmin-amanlıq, bəşəriyyətdə isə sülh deməkdir. Təbii ki, multikulturalizmin olması cəmiyyətdə bərabərliyin, demokratiyanın, tərəqqinin, sosial rifahın, başqa sözlə, ədalətin bərqərarı deməkdir. Müxtəlif siyasi, iqtisadi və coğrafi şəraitlərdə yaşayan xalqların ədalətə çıxışı, ilk növbədə, ənənəviyyətliliyin təmin edilməsindən asılıdır. Bir sözə, Azərbaycan bu sahədə dünyaya örnək bir dövlət kimi özünü təsdiqləyə bilib.

Multikulturalizmin həyat tərzine çevrildiyi Azərbaycanın, dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq, daha geniş tanidlmasının vacibliyini, eləcə də, ayrı-ayrı ölkələrdəki müxtəlif multikultural modellərə xas fəlsəfi, sosial, siyasi və digər aspektlərin Azərbaycan reallığında təhlili və təşviqinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum Sərəncamı ilə paytaxtımızda Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradıldı. Multikulturalizm Mərkəzi yaradığı vaxtdan etibarən Prezidentin müəyyənləşdiridiyi Azərbaycanı, ölkəmizin multikultural dəyərlərini, tolerantlıq ənənələrini dünyada tanıtmaq hədəfini qurumun aparıcı istiqaməti elan edib. Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin qorunub-saxlanması, daha da inkişaf etdirilmesi və geniş təbliğ olunması məqsədi ilə 2016-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm İli" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı Sərəncamı ölkəmizdə multikultural mühitə olan münasibətin daha bir real ifadəsinə çevrildi.

Dövlət tərəfindən multikulturalizmin həyat tərzine çevrildiyi Azərbaycanın, dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq, daha geniş tanidlama istiqamətində həyata keçirilən

multikulturalizm siyaseti ve bu istiqamətdə reallaşan tədbirlər dünya dövlətləri üçün nümunəye çevrilib. Bu gün ölkəmizdə bütün millətlərin və dirlərin nümayəndələri tam qarşılıqlı anlaşma, milli həmrəylik şəraitində yaşaması üçün hər cür təminat verilib. Ölkəmizdə heç bir millət, milli və ya dini azlığın nümayəndəsinə onların dini mənsubiyətlərinə görə başqalarından üstün olmaq kimi ideyaları aşılamaq yolverilməzdir.

"ÖLKƏMİZDƏ YAŞAYAN MÜXTƏLİF XALQLARA ÖZ MILLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏRİNİ, DİNİ ETİQADINI, ADƏT-ƏNƏNƏLƏRİNİ QORUYUB-SAXLAMAQ, DİL VƏ MƏDƏNIYYƏTİΝ İNKİŞAF ET-DİRMƏK ÜÇÜN DEMOKRATİK ŞƏRİT TƏMİN EDİLMİŞDİR"

Azərbaycanda dövlətin dəstəyi hesabına sinaqoqlar, məscidlər, kilsələr tikilib və tikilməkdədir. Ölkəmizdə qədim zamanlardan müxtəlif dini etiqadların, o cümlədən, müsəlmanların, yəhudilərin və xristianların sülh və əmin-amanlıq şəraitində birləşmələri hər kəsə bəllidir. Son illər qloballaşan dünyamızda müxtəlif bölgələrde dini radikalizm, terrorizm, dözümsüzlük və ksenofobiya kimi halların artlığı dövrə, Azərbaycan özünəməxsus tolerantlıq təcrübəsi ilə bəyənləxalq ictimaiyyət üçün uğurlu bir model təqdim edir. Hər bir dinin nümayəndələri rahat yaşayır, milli bayramlarını qeyd edir, öz dilində təhsil almaq imkanına malikdirlər.

icması isə Azərbaycanda iki min ildən bəri yaşamaqdadır. 2003-cü il martın 9-da Bakıda yeni yəhudi sinaqoqu açılmışdır. Bu, Avropanın en böyük sinaqoqudur. 2003-cü ilin sentyabrından Azərbaycanda ilk yəhudi məktəbi fealiyyət göstərir. 2010-cu ilin oktyabrında isə, Bakının Xətai rayonundan yeləşən üçmərtəbəli təhsil kompleksi en müasir tələblər səviyyəsində istifadəyə verilmişdir. 450 yerlik mərkəzin digər təhsil müəssisələrindən fərqli burada yəhudi mədəniyyətinin əsasları tədris olunmasıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Ölkəmizin bütün xalqları, o cümlədən, yəhudi icması Azərbaycanda hemişə əmin-amanlıq şəraitində yaşamış, heç bir ayrı-seçkiliyə məruz qalmadan dil və mədəniyyətini, adət-ənənələrini qoruyub-saxlamışdır. Müstəqil Azərbaycan dövləti bu gün de öz mütərəqqi tarixi ənənələrinə sadidir. Müasir demokratik prinsiplərə uyğun olaraq, ölkədə insan haqlarının təminatı, milli azlıqların etnik-mədəni dəyərlərinin qorunması və inkişaf etdirilməsi dövlət siyasetinin prioritet istiqamətlərindəndir".

Təsadüfü deyil ki, bu günlərdə Los-Angelesdə fealiyyət göstərən və İran yəhudilərinin ABŞ-də en böyük sinaqoqu olan Nessah Sinaqoqunda Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrinə həsr olunmuş geniş tədbir keçirilib. Tədbirdə 800-dən çox yəhudi iştirak edib. Sinaqoqun baş rəvənisi Devid Şofet Azərbaycan kimi multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərinə yüksək önem verən bir ölkə ilə yaxından tanış olmaqdan böyük şərəf hissi keçirdiyini vurgulayıb. O, dünyada baş verən dinlərərəsə münaqişələr və müxtəlif ölkələrdə getdikcə artmaqda olan anti-semitizm və irqçılık fonunda Azərbaycanda bütün xalqların, o cümlədən, yəhudilərin azad və dinc şəraitdə birgə yaşamlarının, tam dini etiqad azadlığına malik olmalarının çox təqdirəlayiq hal olduğunu qeyd edib. Nə tarix boyu, nə də bu gün her hansı anti-semitizmin olmadığı Azərbaycanı bütün yəhudilərin dostu adlandıb.

Görülən işlər, bir daha təsdiqləyir ki, tərəxi İpek Yolunda yerləşən Azərbaycan ayrı-ayrı millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və dialoq şəraitində yaşadığı diydardır və ölkəmizdə multikulturalizm - alternativi olmayan həyat tərzinə çevrilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yanan meşə sahələrində payız mövsümündə ağaclar əkiləcək

Yanan meşə sahələrinin hamısında payız mövsümündə ağaclar əkəcək, yanın ərazilərin tez bir zamanda bərpa olunmasına çalışacaq. Bu barədə AZERTAC-a Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat katibi İrade İbrahimova məlumat verib.

Nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri bildirib ki, dünyadan bir çox yerlərdə meşə yanğınları tügən edir, nəticədə insan tələfatı baş verir, minlərlə hektar meşə sahəsi insanların səhələkarlığı, məsuliyyətsizliyi ucbatından məhv olur.

"Azərbaycanda belə genişmiqyaslı yanğınlar baş verməsə və insan tələfatı qeydə alınmása da bütün vətəndaşları ehtiyatlı olmağa, yanın təhlükəsizliyi qaydalarına həssas yanaşmağa çağırırıq. Çünkü meşə yanğınlarının səbəbləri ilə bağlı mütəxəssislerin apardığı təhlilər və monitoringlər gös-

tər ir ki, yanğın hadisələrinin çox böyük əksəriyyəti insanların səhələkarlığı, odla ehtiyatsız davranışçı ucbatından və bəzi hallarda bilərəkden, qəsdən törədilməklə baş verir. Bu cür etinasızlıq, yaxud qəsdən yanığın törədilməsi dövlət büdcəsinə milyonlarla zərər vurur. Biz belə halların azalması və ümumiyyətlə, baş verməməsi üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görüruk və bundan sonra da görəcəyik. Təəssüf ki, beziləri təbiətdə olarkən yanın təhlükəsizliyi qaydalarına emel etmir və olacaqları düşünmürələr.

İki gündür isti havada gecə-gündüz həyatlarını təhlükəyə ataraq alovun söndürməsində fəal iştirak edənlərə minnətdarlığımızı bildiririk.

Meşə sahələri ən qiymətli milli təbii sərvətimizdir. Təbiətin bu qiymətli nemətini qorumaq hər birimizin borcu olmalıdır", - deyə İ.İbrahimova qeyd edib.

"İran ilə Azərbaycan birgə sənaye zonası yaradacaq"

Iran ilə Azərbaycan birgə sənaye zonası yaradacaq. AZERTAC xəbər verir ki, bu sözləri İranın Sənaye, mədən və ticaret nazirinin müavini Möhsün Salihyan deyib.

O, Əhvaz şəhəri yaxınlığında yaradılan yeni sənaye zonasının açılışı mərasimində bildirib ki, qonşu ölkələrlə sərhəd-yarı regionlarda yaradılan sənaye bölgələri daha səmərəli olur. Buna görə də, Azərbaycan və Türkiye ilə sənaye zonalarının yaradılması haqqında danışıqlar aparılır və razılışma əldə olunub. Azərbaycan və Türkiye iqtisadiyyatının inkişaf etdiriyini bildirən nazir müavini qeyd edib ki, hər iki ölkə ilə İranın iqtisadi əlaqələri mövcuddur. Azərbaycan ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələri yüksələn xətənə inkişaf edir. Bu im-

kandan faydalanaq tərəflərə iqtisadi dividend qazandıracaq.

M.Salihyan nəzərə çatdırıb ki, yaradılan sənaye zonasına investisiya qoyaraq istehsal prosesinə başlanması üçün çox asan şərtlər tətbiq ediləcək. Xatırladaq ki, İranda 900 azad ticarət və sənaye zonası var.

Təhsil sahəsində aparılan İslahatlar uğurlu gələcəyimizi təmintidir

Dövlət başçısı, ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövr ərizində, bütün sahələrdə böyük nailiyətlər əldə etmişdir. 2003-cü ildən bu günə qədər sürtəli inkişaf dövrünü yaşayan dövlətimizdə gədən proseslərə həm də Dünya Bankı, həm Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankı yüksək qiymət verir. Bu inkişafın dayanıqlı olması üçün dövlət başçısının çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, insanlar həzirlıqlı və gənclər bilikli olmalıdır. İnkışaf etmiş ölkələrin keçidiyi tarixi yola və bugünkü inkişafına nəzər salsaq, aydın görərik ki, hemin dövlətlərdə təhsil, elmi inkişaf böyük önəm verilir, İslahatlar aparılır. Vurğulamaq yerine düşər ki, müasir dövrümüz elm, təhsil və global düşüncə, Azərbaycan təhsilinin dünyaya integrasiyası dövrü kimi

səciyyələnir. Bu, dövlət tərəfindən Azərbaycan təhsilinə göstərilən diqqət nəticəsində reallaşır. Yaşadığımız "Təhsil və informasiya əşri"ndə ölkəmiz təhsilin keyfiyyəti baxımından yeni mərhələni yaşayır. Prezident tərəfindən təhsilə böyük önəm verilmiş, yeni proqram və layihələrin, təhsil İslahatlarının həyata keçirilməsi Azərbaycan təhsilinin dünya standartları səviyyəsində qurulmasına getirib çıxarıb. "Azərbaycanda təhsil sisteminin təkmilləşməsinə çox böyük diqqət göstərilir. Təhsil bizim gələcəyimizdir" deyən Azərbaycan Prezidenti Azərbaycanda savadlılığın təxminən 100 faiz olduğunu bildirib: "Bu, çox böyük göstəricidir. Elə etməliyik ki, bütün uşaqlar savadlı, bilikli olsunlar, gələcəkdə özləri üçün gözəl həyat qura bilsinlər, dövlətimiz üçün dəyərli vətəndaşlar olsunlar".

"NEFT KAPİTALINI İNSAN KAPİTALINA ÇEVİRMƏLİYİK!"

Prezident İlham Əliyevin "Neft kapitalını insan kapitalına çevirməliyik!" devizi altında təbii resurslara əsaslanan iqtisadiyyatdan biliklər iqtisadiyyatına keçidi ölkənin strateji hədəfi elan etməsi əbəs deyildi. Qeyd etdiyimiz zaman məsafəsində təhsilin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, onun infrastrukturunun müasir tələblər səviyyəsində təşkili və təhsilin prioritetlərinin dünya elminin inkişaf tendensiyaları istiqamətində qurulmasında əhəmiyyəti nailiyyətə尔de edilib. Təhsil müəssisələrinin müasir informasiya və elmi-metodiki təminatı, təhsil infrastrukturunun yenilənməsi məqsədi ilə dövlət proqramları qəbul edilmiş və layihələr həyata keçirilmişdir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yoxsullğun azaldılması, məcburi

köckünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğullüğünün artırılması ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında da məktəb tikintisine xüsusi önəm verilir. Bakı və Abşeronun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında yeni məktəblərin tikintisine diqqət yetirməklə yanaşı, mövcud məktəblərin əsaslı təmirinə de yer ayrılib. Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla, laboratoriyalarda təminatı və istilik sisteminin bərpası nəticəsində, ümumilikdə, ölkə üzrə 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Təhsil ocaqlarında informatika, laboratoriya otaqları, idman və akt zalları, hərbi otaqlar fəaliyyət göstərir, internet sistemi və müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunub. Xatırladaq ki, son illərdə reallaşdırılan infrastruktur layihələri çə-

ölkələrdə təhsil alırlar. Bu tələbələrin yarıdan çoxu magistratura, aspirantura, doktorantura və digər diplomdan sonraq proqramlar üzrə təhsilə yiyələnlərlər. Gənclərin xarici ölkə ali məktəblərində təhsil almalarının təşkili prosesi dövlət, ictimai və özəl təşkilatların qarşılıqlı əlaqələri prinsipi üzrində qurulur. Tələbələrin bütün xərcləri - viza məsələləri və qəbul edən ölkədə onların qeydiyyata alınması, təhsil haqqı, yaşıyış, tədris ədəbiyyatı ilə təminat, tibbi siyora və gediş-geliş biletlerinin alınması dövlət hesabına maliyələşdirilir. Bu gün müxtəlif proqramlar üzrə xaricdə təhsillərini bitirib, Azərbaycana qayıtmış yüzlərlə məzun müxtəlif sahələrdə çalışaraq, ölkəmizin iqtisadi, mədəni və elmi potensialının gücləndirilməsinə layiqli töhfələrini verməkdəirlər.

TƏHSİLİN MƏZMUNU VƏ KEYFİYYƏTİ VƏ TƏLİMİN TƏŞKİLİNƏ VERİLƏN TƏLƏBLƏRDƏ CİDDİ YENİLƏŞMƏ VƏ MÜASİRLƏŞDİRİMƏ PROSESLERİ

Ardıcıl olaraq təhsil sahəsində köklü İslahatların aparılması məktəblilərin burada şəxsiyyət kimi formalaşmasına təsirini göstərməkdədir. Müasir dövrümüzdə bu İslahatların ən mühüm mərhəlesi yaşanır. Təhsilin məzmunu və keyfiyyəti və təlimin təşkili-nə verilən tələblərdə ciddi yeniləşmə və müasirləşdirmə prosesləri gedir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan təhsilini beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırmaq üçün atılan addımlar, onu deməyə əsas verir ki, Prezident İlham Əliyevin "qara qızıl"ın insan kapitalına çevriləsi çağırışı uğurla reallaşmaqdadır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan təhsilinin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasının təsdiq olunması haqqında" imzaladığı Sərəncam isə təhsil İslahatlarının daha sistemli aparılması və ölkənin inkişafına daha yüksək töhfələr vermek istiqamətində düşünülmüş konseptual bir sənəd olaraq əhəmiyyətlidir. Reallıqlar göstərir ki, müstəqil Azərbaycan iyirmi birinci yüzillikdə global integrasiya mexanizmine qoşulmuş sivil, demokratik dövlət kimi inkişafını təhsil-dən kenarda görmür, bu sahələrin inkişafına daim xüsusi diqqət yetirir.

Bu gün ölkəmizdə beynəlxalq yarışlar keçirilir ki, bu da, ölkəmizdə elmə verilən qiymətin məntiqi nəticəsidir. Məlumatlı ki, Azərbaycan 31-ci Beynəlxalq Informatika Olimpiadasına ev sahibliyi etdi. Informatika üzrə beynəlxalq yarışa artıq 24 dəfə qatıla da, ölkəmiz bu yarışa ilk dəfə ev sahibliyi edirdi. Məlumat üçün qeyd edək ki, informatika üzrə ilk olimpiada UNESCO-nun teklifi və dəstəyi ilə keçirilib. Bu nüfuzlu beynəlxalq yarışda indiyə qədər 24 dəfə təmsil olunan Azərbaycan komandaları 1 gümüş və 4 bürünc olmaqla, ümumilikdə, 5 medal qazandılar. Bu, onu göstərir ki, həm respublika, həm də beynəlxalq olimpiadalarda şəgirdlərin uğurları ildən-ildə yaxşılaşır.

Keyfiyyətə yeni, daha yüksək tarixi inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan təhsil sahəsində, eləcə də, digər sahələrdə bu uğurların əldə olunmasına ölkədəki sabitlik və təhlükəsizlik əsas şərtlərdir. Cənab Prezident qeyd etdiyi kimi: "... sabitlik her bir ölkənin inkişafı üçün başlıca şərtlərdir. Azərbaycanda isə sabitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqıdır, onun iradəsidir və eyni zamanda, bizim apardığımız siyasetdir. Çünkü bizim siyasetimiz milli maraqlara söykənir, milli maraqlarımız bizim üçün hər şeydən üstündür".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Uşaqların sağlamlığı daim dövlətimizin diqqətindədir

Bu günün yeniyetməsi və körpəsi sabahın qurucusu və yaradıcısidir. Hər bir ölkənin gələcək inkişafı, məhz onlardan asılıdır. Odur ki, onların sağlam mühitdə böyüyəmələri, tərbiyə alması üçün dövlətimiz tərəfindən tədbirlər görülür. Bu qayğı sağlam düşüncəli, sağlam ruhlu, sağlam vücutlu insanların yetişmələri ilə yanashı, onların vətənə bağlı, vətən sevgili vətəndaş kimi böyüyəmələrinə xidmət edir. Təbii ki, yetişən nəslin xalqa bağlı tərzdə böyüməsi və formalasması hər bir dövlət üçün prioritet məsələdir. Uşaqların layiqli vətəndaş kimi yetişmələri, uşaqlarla bağlı sosial problemlərin həlli, uşaq hüquqlarının etibarlı təminatı baxımından, dövlət səviyyəsində bütün addımlar atılır.

Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası ilə elaqədar yaranan ictimai münasibətləri tənzimləmək və bu sahədə dövlət orqanlarının, müəssisələrin və təşkilatların hüquq və vəzifelerini müyyən etmek məqsədilə, "Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilib. Azərbaycan Prezidentinin 2006-ci il martın 29-da təsdiqlədiyi "Azərbaycan Respublikasında dövlət-uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (de-institutionalizasiya) və alternativ qayğı Dövlət Programı" xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Programın məqsədi uşaq müəssisələrindəki uşaqların ailələrə verilmələrini təmin etmək və onların həmin müəssisələrə verilmələrinə şərait yaradan amilləri tənzimləməkdir.

İstedadlı uşaqların yaradıcılıq imkanlarının inkişaf etdirilməsi de diqqət mərkəzindədir. Bu məqsədlə Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2006-ci ilin aprelində "Xüsusi istedada malik olan uşaqların (gənclərin) yaradıcılıq potensialının inkişafı üzrə Dövlət Programı (2006-2010-cu illər)" təsdiq olunub. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tərəfindən isə "Azərbaycan Respublikasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan (sağlamlıq imkanları mehdud) uşaqların təhsilinin təşkili üzrə inkişaf Programı (2005-2009-cu illər)" təsdiqlənib.

ANA VƏ UŞAQLARIN SAĞLAMLIĞINA GÖSTƏRİLƏN TİBBİ XİDMƏTİN KEYFIYYƏT VƏ SƏMƏRƏLİLİYİ YÜKSƏLIB

Cəmiyyətimizin zərif və kövrək nümayəndələri olan uşaqların sağlamlığı üçün də bu gün ölkəmizdə her cür şərait yaradılıb. Uşaqların qidalanmasının müdafiəsi sahəsində, dövlət siyasetinin əsas istiqamətləri kimi, uşaqların qidalanması ilə bağlı məqsədli dövlət proqramları hazırlanaraq, həyata keçirilib. 2006-2010-cu illəri əhatə edən "Ana və uşaqların sağlamlığının qorunması üzrə Tədbirlər Proqramı" çərçivəsində əhəmiyyətli islahatlar aparılıb. 2014-cü il 13 iyun tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırıl-

masına dair 2014-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə" Sərəncam da gənc nəslin sağlamlığının yüksək səviyyədə qorunmasına xidmət edir. Proqram çərçivəsində respublikamızda ana və uşaqların sağlamlığının qorunması sahəsində tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilmesi, həmçinin, kadr hazırlığının gücləndirilməsi, regionallaşdırma principi əsasında perinatal yardım islahatlarının davam etdirilməsi, doğuşşayardımdıbb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, uşaqlara, o cümlədən, yenidögülmüşlərə, körpələrə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyət ve səmərəliliyi yaxşılaşdırılıb. Zəruri vezifələrin həyata keçirilməsi davam etdirilir.

Həmin tədbirlərin davamlığının təmin edilməsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2013-cü il 10 dekabr Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı"nın da əhəmiyyətli rolü var. Bu Dövlət Proqramı uşaqlar arasında xəstələnmənin, habelə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunu və ölümün səviyyəsinin azaldılmasında əhəmiyyətli rol oynayıb.

Görülən işlərin davamı olaraq, bu günlərdə, "Körpələrin və erkən yaşı uşaqların qidalanması haqqında" Qanununun tətbiqi haqqında Azərbaycan Prezidenti Fərman imzalayıb. Qanuna əsasən, uşaqlar üçün nəzərdə tutulan süni qida məhsullarının minimum keyfiyyəti və təhlükəsizliyinə dair tələblər, onların istehsalı, qablaşdırılması, etiketləndirilməsi, saxlanması, daşınması və satış şərtləri qida təhlükəsizliyi sahəsində texniki-normativ hüquqi aktları tələblərinə, habelə, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının bu sahədə olan qaydalarına cavab verəlidir.

Uşaqların sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi və sağlamlıqlarının möhkəmləndirilməsi istiqamətində de ciddi addımlar atılır. Sevindirici haldır ki, ölkəmizdə son illər görülən genişmişqası işlər sırasında ana və uşaqların sağlamlığının qorunması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər mühüm yertutur. Bu və ya digər tədbirlər bu sahədə dövlət qayğısının təzahürüdür.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Mərhəmət və Xeyriyyəçilik həftəsi"

Məlumdur ki, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, respublikamızın Birinci vitse-prezidenti Möhtəsim Mehriban xanım Əliyeva çağdaş məstəqil ölkəmizdə xeyriyyəçilik və mərhəmət hərəkatının banisidir. Bunun nəticəsində uzun illərdir ki, milli və beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən layihələr görə, O və rəhbərlik etdiyi fond xeyriyyəçilik və mərhəmət ünvanı kimi tanınır və ildən-ilə sərəndləri bilinməyən, ölkəmizin hüdudlarından çox uzaqlarda yaşayan və ehtiyacı olan insanların ümidi yerinə əvviləmişdir. Bu nəcib missiyaya ölkəmizdə qoşulmayı fəxarət hesab edənlərin sayı da sürətlə artır. Qeyd etmək lazımdır ki, xeyriyyəçiliyi və mərhəməti həyat tərzi hesab edən fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın fəaliyyəti də bu gün yetişməkdə olan gənclərə örnəkdir. Fond tərəfindən həyata keçirilən və formalasdırılan xeyriyyəçilik hərəkatı, məhz ölkəmizdə her kəs üçün bir nümunədir. Bu mənada, YAP Nəsimi rayon təşkilatı insanlığa xidmət edən bu ənənəyə sadıq qalaraq, 21 avqust və 27 avqust tarixini rayon ərazisində "Mərhəmət və Xeyriyyəçilik həftəsi" elan etmişdir. Bu həftə ərzində, YAP Nəsimi rayon təşkilatının fəal üzvləri rayon ərazisində yaşayan qayğıya ehtiyacı olan azəminətli ailələrə baş çəkəcək, onların problemləri ilə tanış olacaq və bu problemlərin həll olmasına dəstək verəcəklər.

Nəzakət Bayramova

Ukraynada "Nəsimi ili" çərçivəsində tədbir keçirilib

Ukraynanın Volın vilayətinin Şatsk şəhərində "Nəsimi ili" ilə bağlı tədbir keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi və Azərbaycan-Ukrayna Beynəlxalq Alyansının təşkiliciliyi ile keçirilən tədbirdə Volın vilayətinin, Şatsk şəhər meriyasının rəsmiləri, ictimai xadimlər və yerli KIV nümayəndələri iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan-Ukrayna Beynəlxalq Alyansının sədri Elmar Məmmədov imadəddin Nəsiminin böyük mütəfəkkir, dövrünün ən parlaq şairi olduğunu və bütün dünya xalqları tərəfindən sevildiyini vurğulayıb. Bildirib ki, belə mədəni tədbirlərin keçirilməsi Ukrayna və Azərbaycan arasında dost, qardaş münasibətlərin bariz nümunəsidir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin maraqlı layihələrə diqqət ayırdığını qeyd edən E.Məmmədov bildirib ki, bu, dündəyə Azərbaycanın tanıdılmasında böyük töhfələr verəcək.

Sonra tədbirdə çıxış edən Volın vilayət Administrasiyasının rəsmisi Valeri Krivaroq, Şatsk meriyasının nümayəndəsi Nikolay Tsvit Nəsimi kimi filosof şairlərin anılmasının, gələcək nəsillərə tanıdılmasının önemindən danışıblar. Tədbirdə Nəsiminin şerləri və qəzəlləri dinlənilib. Daha sonra Nəsimi haqqında film nümayiş olunub.

"Qarəzli kampaniyalar effekt doğurmayaq"

Azərbaycan gücləndikcə, beynəlxalq aləmde güclü mövqeyə sahib olduqca, məstəqil siyaset yürütdükcə, özü öz taleyinə sahib çıxdıqca ölkəmizə qarşı xaricdən hücumlar daha da artıb. Son vaxtlar isə bu hücumlar ifrat halını alıb. Ədalətsiz, qarəzli mübarizə o qədər açıq müstəviye keçib ki, artıq bu oyunu quranlar niyyətlərini gizlədə və "fealiyyətlərin" argumentləşdirə bilmirlər". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Mətbuat Şurasının sədr müavini, media ekspert Müşfiq Ələsgəri deyib.

O bildirib ki, onlar Azərbaycana qarşı hansı "iradı" bildiriblərse, bunlara tutarlı cavab verilib, iddiaların əsassız olduğu koncret faktlarla sübuta yetirilib. Hazırda arqumentləri tükenən, əsaslandırılmış mövqə ortaya qoya bilməyən bu qüvvələrin çılpaq və

iyənc oyun apardığını deyən M. Ələsgəri söyləyib ki, onlar heç bir əsas olmadan Azərbaycanı hər şəxə görə "tənqid" edirlər. Onun sözlerinə görə, bununla onlar

Azərbaycan daxilində - cəmiyyətə dövlət, cəmiyyətə hakimiyət arasında etimadsızlıq mühiti yaratmağa çalışır, bu zaman təhqirlər, böhtənlərə yol verir, ictimai rəyi çəsdirək cəhd edirlər: "Bütün bunlar xaricdən Azərbaycanın daxilinə müraciətdir və ölkədə ictimai-siyasi sabitliyi pozmağa hesablanıb. Xatırladıq ki, vaxtılı bu güc mərkəzləri qarayaxma kampaniyalarını həyata keçirmək üçün Azərbaycanda bəzi qeyri-hökumət təşkilatları vasitəsilə öz tərəfdəşlərinə maliyyə vəsaitləri ötürürdülər. Bu, qrant formasında, guya cəmiyyət üçün faydası olan hansısa işin həyata keçirilməsini maliyyələşdirmək adı altında edilirdi. Lakin Azərbaycan dövləti sonradan müəyyən etdi ki, bu qrantların böyük hissəsi heç də təyinatı üzrə xərclənmir, daha çox siyasi məqsədlərə, siyasi qrupların fəaliyyətinə yönəl-

dilir. Ardınca həmin qruplar vasitəsilə ölkə daxilində ictimai-siyasi sabitliyin pozulmasına, Azərbaycan dövlətinin gözən salınmasına cəhdler edilir. Bildiğiniz kimi, 2014-cü ilde "Qrant haqqında" qanunvericiliyə əlavə və dəyişiklik edilib, QHT sektorunda çox böyük təftiş işi aparılıb, xaricdən ölkəmizə pulların ötürülməsi, siyasi qrupların maliyyələşməsi mexanizmi, onların əsas hədəfləri ifşa olunub".

Ekspert əlavə edib ki, indiyə qədər Azərbaycana qarşı müxtəlif sahələrde aparılan beləavaşalar öz nəticəsini vermediyi kimi, hazırda müşahidə etdiyimiz qərezli kampaniyalar da effekt doğurmayaq: "Çünki, Azərbaycan xalqı öz dövlətini və hakimiyətini qoruyur".

Nailə Məhərrəmova

22 avqust 2019-cu il

Ədəbsizliyin Əli Kərimli nümunəsi

Dəfn mərasimini siyasıləşdirməyə cəhd etmək mənəviyyatsızlıqdan başqa bir şey deyil

Mövcud realliq ondan ibarətdir ki, xarici maraqlı dairələrin əlaltısı rolunda çıxış edən AXCP, "Milli Şura", Müsavat və bu kimi digər partiyalar və qurum liderlərləri xalqın faciələrindən öz məqsədləri üçün istifadə etməyə cəhdər göstərib. Bunun biz Xocalı soyqırımı və 20 Yanvar faciəsi zamanı Müsavat başqanı Arif Hacılinin, AXCP sədri Əli Kərimlinin, "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsənlinin müxtəlif təxribatları ilə gündəmə gəlməyə cəhd etdilərini görmüşük. Məhz bu xislətlərinə görə də, cəmiyyət tərəfindən növbəti dəfə ittihad və qinaq obyekti olublar. İndi də, ənənəvi ampluasından çıxış edən Ə.Kərimli və A.Hacılı 24.07.2019-cu il, axşam saatlarında təlim-məşq uçuşları keçirən Hərbi-Hava Qüvvələrinin "Miq-29" təyyarəsinin Xəzər dənizində itkin düşən pilotu, polkovnik-leytenant Rəşad Atakişiyevin nəşinin tapulmasından sonra müxtəlif pozucu xarakterli açıqlamaları ilə çıxış etmələri ilə gündəmə gəlməyə çalışırlar. Təbii ki, bu da, yolverilməzdür və haqlı olaraq, mərhum pilotun qohumları, eləcə də, cəmiyyət tərəfində, sərt təpki ilə qarşılanır. Hətta mərhum pilotun qohumları müxalifətə ünvanlaşdıqları müraciətlərində, onları təxribat xarakterli açıqlamalarını dayandırmağa çağırıblar.

"Biz sizləri vida mərasimədə görmək istəmirik"

Pilot R.Atakişiyevin qayınatçı, politoloq Qabil Hüseynli isə müxalif siyasi partiya üzvlərini və siyasi qrupları keçiriləcək vida mərasimində görmək istəmədiklərini bildirib. Qabil Hüseynli vida mərasimində müxtəlif siyasi məqsədlər üçün istifadə etmək arzusunda olan şəxslər müraciət ünvanlayaraq, onların mərasimə qatılmalarını istəmədiklərini bildirib: "Ailəmiz çox çətin, ağır və kövək bir dönenəmdən keçir. Ailəmizin, hətta xalqımızın sevimliyi, rəşadətli pilotumuz Rəşad Atakişiyevi itirmişik. Merhumun dəfnini ilə bağlı həyata keçirilən vida mərasimine dövlət öz dəsteyini göstərir. Müəyyən siyasi partiyaların və qrupların tədbirə qatılmaq və mərasim vasitəsilə siyasi dividend elde etmek istəkləri barədə məlumatlar elde etmişik. Həmin şəxslərdən, artıq dərəcədə

xahiş edirik ki, sabah keçiriləcək vida mərasiminə qatılmaların. Riça edirəm ki, bu agrılı günümüzdə bizi başa düşsünlər".

Məsələ ilə bağlı "Səs" qəzetinin ve eyniadlı informasiya agentliyinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev "Facebook" səhifəsində yazaraq bildirib ki, dəfn mərasimini siyasıləşdirmək cəhdə böyük ədəbsizlikdir. Baş redaktor qeyd edib ki, "20 faiz torpaqları işğal altında olan Azərbaycanın sərhədində hər hansı bir hadisənin olması təbii prosesdir. Belə meqamların üzərində oyun qurmaq cılızlıqla yanaşı, siyasi mübarizədə naşılıq, şəhidlərin ruhuna hörmətsizliyidir". B.Quliyev onu da bildirib ki, şəhid pilot, polkovnik-leytenant Rəşad Atakişiyevin həlakı, eləcə də, dəfn mərasimini siyasi predmet olmamalıdır: "Bu, yolverilməz, mənəvi dəyərlərə ziddir. Ona görə də, pilotun yaxın qohumu, politoloq Qabil Hüseynli şəhid pilotun dəfn mərasimindən müxtəlif siyasi məqsədlər üçün istifadə etmək arzusunda olan şəxslər müraciət ünvanlayaraq, onların mərasimə qatılmalarını istəmədiklərini bildirib: "Ailəmiz çox çətin, ağır və kövək bir dönenəmdən keçir. Ailəmizin, hətta xalqımızın sevimliyi, rəşadətli pilotumuz Rəşad Atakişiyevi itirmişik. Merhumun dəfnini ilə bağlı həyata keçirilən vida mərasimine dövlət öz dəsteyini göstərir. Müəyyən siyasi partiyaların və qrupların tədbirə qatılmaq və mərasim vasitəsilə siyasi dividend elde etmek istəkləri barədə məlumatlar elde etmişik. Həmin şəxslərdən, artıq dərəcədə

mindən siyasi məqsədlər üçün istifadə etmek istəyənlər yerinde çağrıış edib. Qabil Hüseynli həmin şəxslərin xisətini çox gözəl bilir. Ümumiyyətlə, hesab edirəm ki, dəfn mərasimini siyasıləşdirmək məqsədi ədəbsizlikdir. Vətən uğrunda həlak olanlara Allahdan rəhmət diləyirəm".

Müxalifət başbilənlərinin yeri tarixin zibilliyidir

Ümumiyyətlə, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, zaman-zaman müxalifətin başbilənləri xalqın faciələrindən siyasi məqsədləri üçün iitfadə etməye çalışıblar. Məkrli niyyətlərinə nail ola bilməsələr də, görünən odur ki, çirkin niyyətlərindən və əməllərindən əl çəkmirlər. Hətta bəzən məram və məqsədlərini anlamayan 5-10 gənci ələ alıb, onları dövlətə qarşı yönəltməye və öz çirkin məqsədləri üçün istifadə etməyə cəhd edirlər. Bu baxımdan, dəmək olar ki, Azərbaycana təzyiq etmek üçün xarici dövlətlərin kəşfiyyat orqanlarına material ötürünən gənclər, məhz AXCP və Müsavatın sıralarından çıxıb. Həmin gənclər, bəlkə də, etdiklərinin fərqini iş-işdən keçidkən sonra anlamağa başlayırlar. Həmin gənclər məhəbəs divarları arasında olanda, sehvlerini başa düşürler ki, bu zaman da, artıq gec olur. A.Hacılinin, Ə.Kərimlini və C.Həsənlinin gəncləri siyasetləri yalnız xəyanət, satqınlıq, riyakarlıq, dövlətə və xalqa

qarşı düşmənçilik etməkdir. Söz yox ki, bu siyasetin həyata keçirilməsindən, müslülfət başbilənləri xarici maraqlı dairələrdən maliyyə yardımçıları alırlar. Xatırlatmaq lazımdır ki, 2016-ci ilin aprel hadisələri dövründə bütün xalq tarixi qələbə əhval rühiyyəsində olduğu halda, Əli Kərimli məsələnin mahiyyətini təhrif etdi, ordumuza qarşı kampaniya təşkil etməyə çalışıdı. Həmin hadisələrlə bağlı dəfn mərasimini başının dəstəsi ile gəldi bütün yol boyu müxtəlif KIV-lərə müsahibələr verdi. Dəfn, yas mərasimində iştirak edən şəxs belə cılız hərəkətlərə yol verirə, onun orada olması atzuolunandırırmış? Təbbi ki, birmənəli mövqə və fikir ondan ibarətdir ki, arzu edilən dəfn. Onun digər kütləvi tədbirlərə də münasibəti eynidir. Bu insan istənilən məsələnin mahiyyətini öz maraqlarına uyğun istiqamətləndirməyə və maksimum yararlanmağa çalışır.

Əli Kərimlinin hərəkətləri şəhidlərimizə, onların yaxınlarına hörmətsizliyidən başqa bir şey deyil

Hansı şəxs əzizinin yas mərasimini siyasi avantüra vasitəsinə çevirmək isteyənləri bu mərasimde görmək istəyər? Söz yox ki, kimse bunu istəməz. Buna görə də, mərasim sahibləri Ə.Kərimlini görmək istəmər və öz fikirini aydın şəkildə ifade edirlər. Ə.Kərimlinin hakimiyyətə və dövlətə qarşı nifrəti elə yüksək səviyyəyə çatıb ki, o, artıq nə etdiyin və nə dediyinin fərqində deyil. Onun üçün başlıca hədəf xarici maraqlı dairələrin sifarişlərini yerinə yetirməkdir. Çünkü belə tərbiyyə alıb və maddi dəstək qarşılığında üzərinə belə öhdəliklər götürüb. Demokratik Məarifçilik Partiyasının sədri

Elşən Musayev bildirib ki, Ə. Kərimli fəaliyyəti boyu həmişə Qərb üçün alqı-satqı obyekti olub. Onun sözlərinə görə, Ə. Kərimli bütün siyasi fəaliyyəti boyunca, ancaq satılmaq işinə baxıb: "Əli Kərimli ancaq alqı-satqı cəmiyyəti qurub. Bu şəxsin mahiyyəti və xisəti, məhz Qərbe satılmağa köklənib. Əli Kərimlini Azərbaycan daxilində heç kim saymasa da, o, bir çox beynəlxalq təşkilatların və qurumların elində həmişə oyuncaq olub. Həmişə Azərbaycan dövlətinə qarşı çıxıb. Lakin bunu Azərbaycan həkimiyətine qarşı çıxmak kimi ifadə edib. Bu gün hər şey ortaçıdır. Onun etrafında Qəddafiyə oxşayan Gözəl Bayramovadan, Azərbaycan iqtidarına xəyanət edən Gültəkin Hacıbəyliyən və boş-boş danışan Fuad Qəhrəmanlıdan başqa heç kim qalmayıb".

Elşən Musayev onu da bildirib ki, bu insanlar ancaq bazar jarğonu ilə danışırlar: "Ə.Kərimlinin etrafında olanlardan biri də G. Hacıbəyliyidir. O, alınıb-satılmağı gözəl bilən adamdır. Çünkü vaxtı Azərbaycan iqtidarıını bizdən daha yaxşı müdafiə edib. Deməli, o, buunu mənəsi, mövqeyə və statusa sahib olmaq üçün edib. Heç kim zəmanet vermir ki, bu insanlar bir başqa xırda məsələyə görə dövləti və həkimiyəti getdikləri yolda satmayacaqlar. Gültəkin Hacıbəyli alqı-satqı məsələləri üzrə mütəxəssisdir. Mən özümə borc bilerək, ona və cəmiyyətə bu mesajı vermək istəyirəm ki, Əli Kərimli heç kime lazımdır. Xüsusiylə də, iqtidara lazımdır. Bu gün o, heç beynəlxalq təşkilatlara da lazımdır. Çünkü bir alqı-satqı obyekti olaraq, bu insan çox işlədir. İşlənmiş əşyalara isə nə Azərbaycan siyaseti, nə Azərbaycan həkimiyəti, nə də beynəlxalq təşkilatlar ehtiyac duymurlar. Milli xəyanətkarlarının yeri tarixin zibilliyidir və onlar sona qədər həmin zibillikdə qalacaqlar".

i.ƏLİYEV

Nazirlik: "İnsanlar təbiətdə olarkən yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl etmirlər"

"Təəssüf ki, insanlar təbiətdə olarkən yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl etmər və yarana bilecək fəsadları hesablamairlər. Fikirləşmirlər ki, belə məsuliyyətsiz addımların nəticəsində hektarlarla meşə örtüyü məhv olur." Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Meşələrin İnkışafı Departamentinin direktoru Ağaqardaş Qaraşov deyib.

"Hərəkətə qəbul olunan bütün vəsiyətlərdən istifadə olunur. Yanığın çərçivəyə alınıb və ümid edirik ki, yaxın zamanlarda onun söndürüləməsinə nail olunacaq. Yanığın, ümumilikdə 10 hektar sahənin

daxilində talalar şəklində 5 hektar əraziye yayılıb. Başvermə səbəbine gəldikdə isə yenə də insan faktorunun üzərində dayanırıq və əhaliyə bir daha müraciət edirik ki, təbiət qoynunda olarkən odla ehtiyatlı davranışları, meşə sahələrinə, qoruqlara, milli parkların ərazilərinə daxil olarkən yanğın hadisəlerinin töredilməsinə yol verməsinlər, yanğına səbəb olacaq hərəkətlərdən çekinsinlər.

Milli parklar, qoruqlar və meşə sahələri ilə sərhəddə yerleşən kənd sakinlərindən xahiş edirik ki, belə hallara rast gəldikdə dərhal meşə mühafizə işçilərinə xəber versinlər və onlar özləri də bu yanğınlardan tez bir zamanda söndürüləməsində iştirak etsinlər".

İş icazəsi verilmiş əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 5,1 faizi təhsil sahəsində çalışıb

Bu ilin 7 ayı ərzində xidmət sahəsində işləyənlərin 20,6 faizi təhsil sahəsinin payına düşür. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu məlumat Dövlət Statistika Komitəsinin hesabında eks olunub.

Hesabatda bildirilir ki, 2019-cu ilin II rübüünə sonuna ölkə ərazisində haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün verilmiş və müddəti uzadılmış iş icazələrinə malik əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin sayı 2677 nəfər olub. Onlardan 5,1 faizinə təhsil sahəsində məşğul olmaq üçün iş icazələri verilib. Bundan başqa, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında peşə, elmi və texniki fəaliyyət üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdari 145,1 saat təşkil edib.

Kəlbəcər və Laçın rayonlarının işğaldan azad olunmasını və yurdlarına qayıtmaqlarını tələb edirlər

Kəlbəcər və Laçın rayonu əhalisi rayonlarının işğaldan azad olunmasını və özlerinin dədə-baba yurdlarına qayıtmalarını tələb edirlər. Bu barədə XİN mətbuat xidmətinin rəhbəri Leyla xanım Abdullayeva özünün "twitter" hesabında məlumat verib. Kəlbəcər və Laçının əhalisinin qayıtması Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin praktiki mərhələsinin başlangıcı ola bilər. Uzun müddətdir ki, praktiki mərhələyə kecid mümkin deyil və müxtəlif mübahisələr gedir. Paradoksal görünse də, Kəlbəcər və Laçına yerli əhalinin qayıtması en asan məsələlərdən biridir:

I. Kəlbəcər və Laçın rayonları ermənilər tərəfindən məskunlaşdırıla bilmeyib.

II. Azərbaycanın işğal olunmuş digər rayonları ile müqayisədə Kəlbəcər və Laçında hərbi hissələr yoxdur və kiçik hərbi bölmələr yerləşdirib.

III. Kəlbəcər və Laçın Ermənistandan Azərbaycan dövlət sərhədində yerləşir. Ermənistən silahlı qüvvələrinin baş qərargah reisi Artak Davtyan, bir müddət önce, sərhədlərin birgə qorunması təşəbbüsü ilə çıxış etmişdi. A. Davtyanın bu ideyası da Ermənistən-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər və Laçın rayonunun ərazisində reallaşdırıla bilər. Ermənistən-Azərbaycan sərhədinin Kəlbəcər və Laçın ərazisindəki hissəsi bu sərhədin Tovuz-Qazax, Naxçıvan və İran tərəfində olan hissələri ilə müqayisədə az strateji yüksək məsələdir.

Azərbaycan XİN bu müraciətləri ATƏT MQ-yə göndərə və vasitəcılər sentyabr görüşüne qədər bu müraciətləri təklif formasında tərəflərə təqdim edəcək. Məcburi köçkünlərin Kəlbəcər və Laçına qayıtması ideyasının icrası Azərbaycan və Ermənistən hər ikisine tapşırıla bilər. Ermənistən özünün orada qalan kiçik miqyasda olan hərbi hissələrini təmizləyir, Azərbaycan isə əhalinin ora daşınması və təhlükəsizliyi ilə məşğul olur. Təhlükəsizlik məsələsində Azərbaycan ATƏT MQ-nin formalaşmış ideyalarından istifadə edə bilər.

Kəlbəcər və Laçının azərbaycanlı əhalisi ilə məskunlaşması Ermənistənə, onun Dağlıq Qarabağ siyasetinə müsbət təsir edəcək. Ermənistən Dağlıq Qarabağa neqativ və destruktiv təsiri minimallaşacaq.

ATƏT-in MQ həmsədrələri Azərbaycan tərəfindən verilən və reallaşdırılması çox asan olan bu ideya ilə məş-

gül olmayacağınsa, o halda, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağın Ermənistənə olan kommunikasiyaları bağlamaq imkanını nəzərdən keçirilmelidir. Eləcə də, o da, nəzəre alınmalıdır ki, indi Azərbaycanın artilleriya qurğuları, raketləri hətta Azərbaycan-Ermənistən dövlət sərhədinin Laçın və Kəlbəcər arasındakı hissəsini də hərbi təlimlərin coğrafiyasına qoşa bilər.

DAĞLIQ QARABAĞDA "DEMOKRATİYA" ADLI TEATR ŞOUSU BAŞA ÇATIR

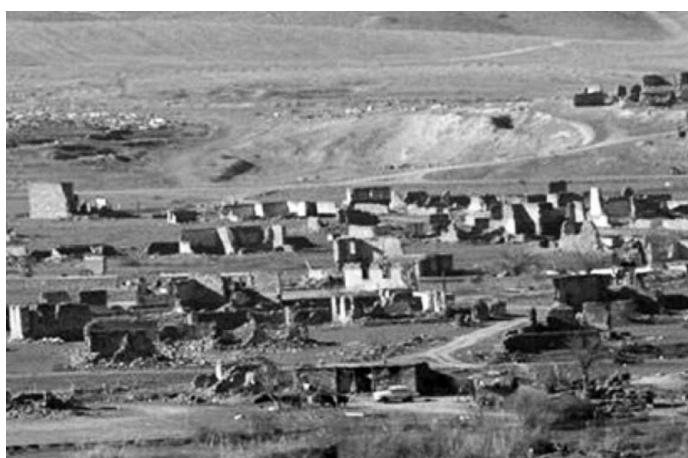
Dağlıq Qarabağ erməniləri arasında ciddi narahatlılıq var. Siyasiləşmiş sosiumda ciddi müzakirələr, bəzən etiraz aksiyalarına da çevrilir. Amma etiraz aksiyaları Qarabağ erməniləri üçün xarakterik hala çevriləməyib. Yerli həkimiyət, heç bir irəliliyi yarada bilməyib. Mahiyyətinə görə yarada da bilməz. Çünkü hərbi-quldur rejimində, məqsədi Dağlıq Qarabağ ermənilərini müyyəyen mərcada saxlamaqdır.

Hal-hazırda qondarma Dağlıq Qarabağın keçmiş baş naziri Arayik Arutyunyan birləşdirici faktordur. Baş nazir işlədiyi dövrde Dağlıq Qarabağa külli miqdarda xaricdən investisiya cəlb edə bilib. Xüsusilə, Livanda güclü dayaqları var idi. Bu layihələr reallaşmadı, pul A.Arutyunyanın bank hesabına oturub.

Siyasi cəhətdən kifayət qədər çevikdir. 5 avqust mitinqinin gur keçməsini o təşkil etmişdi. N.Paşinyanın ma-

nerası Dağlıq Qarabağın erməni əhalisinin daxili aləminə uyğun deyil. Paşinyanın çağırışına Dağlıq Qarabağda o qədər adam toplaşa bilməz. Bu, nonsensdir. A.Arutyunyan müyyəyen rıçaqlara malikdir və bu mitinqi təşkil edə bildi. Bu mitinqin siyasi ssenarisinin müellifi de A.Arutyunyan id. Elə ona görə, B.Saakyanın fite basılmasına imkan vermedi. Bu funksiyanın icraçısı Ermənistən Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbəri Artur Vanetsyan id.

A.Arutyunyan siyasi əlaqələrə malikdir. Ermənistən keçmiş baş naziri Karen Karapetyanın qohumudur. Bu baxımdan, o, "Əskəran" qruplaşmasına yaxındır. "Əskəran" qruplaşmasında da əsas fiqur qondarma qurumun keçmiş Tehlükəsizlik Xidmətinin rəisi Samvel Balasanyandır. Yeri gəlmışken, o da vaxtile prezidentliyə namizəd olub və Dağlıq Qarabağdakı hərbi xuntanın hansı metodlarla işlədiyini çox gözəl bilir.

Beləliklə, Dağlıq Qarabağda baş verənləri bu qondarma qurumda prezident və yaxud hansısa bir rəhbər seçkisinə hazırlaşmaq kimi qəbul etmek düzgün deyil. Əhali sosial narazılığın ifadesinə- xaosa doğru gedir. Bu aktivlik nəticəsində, bu vaxta qədər Dağlıq Qarabağda qurulmuş teatrallaşdırılmış tamaşanın bütün səhnə dekorasiyaları sökülecek. Dağlıq Qarabağın tərəfdarı olan bir sıra xarici siyasilər de başa düşəcəklər ki, Dağlıq Qarabağda demokratiyadan əsər-əlamət olmayıb.

Zümrüd BAYRAMOVA

Bakıda "Salam" Beynəlxalq Yeniyyetmə Kino Festivalı keçiriləcək

Sentyabrın 2-dən 5-dək "Narimanfilm" kinostudiyası Mədəniyyət Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Kinematografcılar İttifaqının dəvətlidir. Festival ərəfəsində yeniyyetmələr dünya kinematografiyasının nümunələrinə baxaraq filmləri müzakirə edəcək və münsif kimi səs verərək qalibləri müyyənələşdirəcək. Festival günlərində film nümayişleri ilə yanaşı, praktik məşğələlər, əyləncəli proqramlar və ekskursiyalar həyata keçiriləcək. "Salam" Beynəlxalq Yeniyyetmə Kino Festivalının əsas məqsədi gəncliyənin milli-mənəvi və ümumdünya dəyərlərinə uyğun tərbiyə olunması, Azərbaycan və digər ölkələrin yeniyyetmələri arasında dostluq əlaqələrinin yaradılması, vətənimizin mədəniyyətinin təbliği, həmçinin festivalın xarici iştirakçılarının vasitəciliyi sayesinde dünya ölkələrində Azərbaycan haqqında müsbət ictimai fikrin formallaşmasına yardımçı olmaqdır. Festivalın açılış mərasimi sentyabrın 2-də "CinemaPlus Amburan Mall"da baş tutacaq.

Yeddi ayda əhalinin gəlirləri 32 milyard manatı ötüb

Bu ilin yanvar-iyul aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 6,6 faiz artaraq 32 milyard 218,8 milyon manat təşkil edib. Əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 3259,7 manatlıq gəlir düşüb. Dövlət Statistika Komitəsindən AZORTAC-a bildirilib ki, bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 29 milyard 559,7 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 6,7 faiz çox vəsait qalıb.

Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı vətəndaşların səyyar qəbulunu keçirib

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyevin təsdiq etdiyi qrafikə uyğun Quşçu körpüsü qəsəbəsində keçirilən növbəti səyyar qəbulunda rayonun hüquq-mühafizə

organlarının, idarə, müəssisə, xidmət təşkilatlarının rəhbərləri və sakinlər iştirak ediblər.

Əhəd Abiyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, yerlərdə keçirilən görüşlərin məqsədi sakinlərin problemlərini öyrənmək və onları həll etməkdir. Rayon rəhbəri dövlət proqramlarının icrası nəticəsində respublikanın bütün regionlarda, o cümlədən, Daşkəsəndə həyata keçirilən layihələr, abadlıq-quruculuq işləri barəde məlumat verib. Qeyd edib ki, Daşkəsəndə yeni-ye ni məktəb binaları, səhiyyə ocaqları və digər sosial obyektlər tikilir, yollar və körpüller salınır. Daşkəsən şəhərinin su təchizatı layihəsində son tamamlanma işləri icra olunur, əhalinin fasiləsiz elektrik enerjisi və təbii qazla təmin edilmesi və məşğulluğun artırılması istiqamətində mühüm tədbirlər görülür. Əhəd Abiyev onu da bildirib ki, ötən dövr lərde Quşçu körpüsü qəsəbəsində qəzalı vəziyyətdə olan binanın sakinlərinin köçürülməsi üçün 16 mənzilli müasir yaşayış binası tikilərk, onların istifadəsinə verilmişdir. Həzirdə isə yaşayış məntəqəsinin qazlaşdırılması həyata keçirilir. Cari ilde qəsəbə sakinləri təbii qazla təmin olunacaqlar.

Sonra sakinlərinin müraciətləri dinlənilib. Müraciətlər əraziyə yeni su xəttinin çəkilməsi, işlə təmin olunma və digər məsələlər barədə olub.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev qəsəbə sakinlərinin problemlərini dinləyib, qaldırılan məsələlərin və müraciətlərin araşdırılaraq, həll olunması məqsədilə aidiyəti idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərlərinə tövsiyə və tapşırıqlarını verib. Əksər müraciətlər yerində müsbət həlli ni tapıb. Qəsəbə sakinləri gösterilən diqqət və qayğıya görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

ZÜMRÜD

22 avqust 2019-cu il

Azərbaycanda gey prezident olacaqmı?

Cinsi azlığın nümayəndəsi hakimiyyətə gəlmək istəyirmi?

Və ya Əli Kərimlinin "president"liyə iddia etməsi Azərbaycan üçün hansı fəlakətli perspektivi vəd edir?

Dünyada son illər qəribə hadisələr, maraqlı proseslər baş vermekdədir. Ənənəvi cəmiyyətlər, dərin ve möhkəm adət-ənənələrə malik xalqlara milli-mənəvi dəyərləri dağıtmak gücündə olan yad ideyaları, submədəniyyət seqmentlərini sıramaq cəhdəri müşahidə edilməkdədir. Vahid sosial-siyasi faktor kimi formalasılmış cəmiyyətlərin həm mənəvi, həm də ideoloji baxışlarının dəyişdirilməsi sənki müasir dövrün imperialistlərinin əsas məqsədine çevrilib. Onlar bilərkən dünya xalqlarına geniş kültəvi kommunikasiya vasitələri vasitəsilə cinayətləri, narkotiklərən istifadənin və fahişəliyin legallaşdırılmasını, cinsi azlıqların hüquqlarının müdafiəsi üçün keçirilən aksiyaları, eyni cinsin nümayəndələrinin ailə qurmalarını və s. çatdırır, sənki ənənəvi cəmiyyətlərin dağılıması üçün informasiya-ideoloji zəmin formalasdır.

dığına işaretdir. Heç də təsadüfi deyildir ki, Cənubi Qafqaz regionunda cinsi azlıqların nümayəndələrinin hakimiyyətə getirilməsi prosesini Azərbaycana da transformasiya etmək isteyirlər. Bu prosesde yatırıım heç şübhəsiz LGBT-nin (Lezbiyan, Gey, Biseksual və Transseksual) ciddi dəstəkçisi olan AXCP sədri Əli Kərimliyədir.

Təxminən bir il ərzində Cənubi Qafqazda baş verən hadisələrə və bu proseslərin fonunda Əli Kərimlinin ciddi-cəhdə Paşinyan kimilərə

cinsi elaqədə olmaq istədiyini bildirmiş, lakin qarşı tərəf "passiv" rol tələb etdiyindən onların söhbətləri alınmamışdır...

Ümumiyyətə, Əli Kərimlinin rəhbərlik etdiyi AXCP-dən bu cür "kadrlar" tez-tez ictimai rəyde nifrətə qarışılan hadisələrin iştirakçıları olublar. Hətta, Əli Kərimli də özü bu proseslərdən heç zaman kənardə qalmayıb, əksinə cinsi azlıqların müdafiəsi ilə siyasi dividentlər qazanmağa cəhdərə

edib. Məsələn, bir neçə il önce AXCP sədri Əli Kərimli "Ağ Ev" in cinsi azlıqlar haqda çıxardığı sərbəst evlilik qərarından sonra sosial şəbəkələrdəki LGBT bayrağı aksiyasına qoşulub. O, sosial şəbəkədəki profilini LGBT bayrağının fonuna boyayıb. Daha bir fakt isə onun Avropadakı cinsi azlıqları müdafiə etməsi və dəstəkləməsi ilə əlaqədardır. Məsələn, bir neçə il önce Avropa Parlamentinin vitse-prezidenti və Avropanın "Yaşillar" partiyasının üzvü, cinsi azlıq nümayəndələrinin parlamentdəki ən radikal tərəfdarı Ulrike Lunačekin 4-5 yaşlı uşaqlara seks dərsi keçmək "ideyası" Avropada keskin etirazlarla qarışansa da, Əli Kərimli həmin aksiyanın "Azadlıq" qəzetində işıqlandırılması ilə ona birmənəli desteyini ifadə etmişdi.

Göründüyü kimi, AXCP sədri Əli Kərimlinin siyasi-ideoloji dönyagörüşündə cinsi azlıqlarla və milli-mənəvi dəyərlərimizə zərbə vuracaq meyillərlə bağlı amillər geniş yer turur. İndi siz təsəvvür edin ki, cinsi azlıq məsələsinə siyasetinin predmetinə çevirmiş birisi Azərbaycanda hakimiyyətə gelir, prezident olur. İnanın ki, Əli Kərimlinin

dövlət rəhbəri kimi verəcəyi ilk qərarlardan biri Azərbaycanda cinsi azlıqlarla, narkotiklərdən istifadənin və fahişəliyin leqallaşdırılması ilə bağlı olacaq. Çünkü, bu şəxs cinsi azlıq cameesine məxsus olmaqla yanaşı Azərbaycan xalqına qarşı çox qəddar mövqə tutmuş birisidir. Psixoloqların təhlilləri də onu gösterir ki, xalqına və dövlətinə qarşı bu qəddar, radikal mövqə tutan bir şəxs normal şəxsiyyət ola bilməz. Onun şəxsiyyəti yarımcı və seksual travmalarla zəngin olur. Elə Əli Kərimlinin də psixoloji portreti hazırlanarsa onun da necə yarımcı, seksual travmalarla müşahidə edilən çigiləri ortaya çıxmış olacaq.

AXCP sədri Əli Kərimli kimi cinsi azlıqların müdafiə etdiyi və qeyri-ənənəvi orientasiyaya məyillənən birisinin Azərbaycanda hakimiyyətə gelməsi xalqımızın əsrlər boyunca qoruyub saxladığı ənənələri, milli-mənəvi dəyərləri, adətləri məhv edəcək. Onun birbaşa təsiri ilə Azərbaycan xalq tarixi adət-ənənələrindən əl çəkməyə məcbur ediləcək, ailə institutunun dağıldılmasına səbəb olacaq addımlar atılacaq. Əli Kərimlinin Aqil Xəlilov kimi "gey", Fatime Mövlamli kimi "əxlaqdan uzaq yetirməsi", Natiq Ədilov kimi "ailəsinə sahib çıxma biməyən biseksualı", Məhəmməd Mirzəli kimi "avradi şərəfsiz deye müraciət etdiyi məxluqu" olduğu halda onun necə bir dövlət rəhbəri olacağı haqqında aydın təsəvvür yaranır. Bir partiya daxilində normal əxlaqi ab-hava yaratmayı bacarmayan Əli Kərimli hansı "bacarıqla" dövlət idarə edə bilər?

Aqil Nəsib

Xəbərdarlıq: Bu gün hava meteohəssas insanlar üçün əlverişsiz olacaq

Azərbaycanda avqustun 22-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti AZERTAC-a verilən məlumatə görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava güñəşli olacaq. Şimal küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəzlənəcək. Havanın temperaturu gecə 20-24°, gündüz 33-38° isti olacaq. Abşeron əməkşövklərində şimal küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəzlənəcək. Dəniz suyunun temperaturunun şimal əməkşövklərində - Sumqayıt, Novxanı, Pirşağı, Nardaran, Bilgə və Zügulbada 25-26°, cənub əməkşövklərində - Türkən, Hövən, Sahil və Şıxda 26-27° isti olacaq gözlənilir. Sinoptiklərin tibbi-meteoroloji proqnozuna görə, avqustun 22-23-də Bakıda və Abşeron yarımadasında zəif küləyin üstünlüyü, arabir yaranan durğun hava şəraiti fonunda gündüz isti temperatur diskomfort gözlənilir ki, bu da meteohəssas insanların əlverişsizdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 17-22°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 42° isti olacaq ehtimal edilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 13-18°, gündüz 25-30° isti olacaq ehtimalı var.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-23°, gündüz 33-38° isti olacaq proqnozlaşdırılır. Balakən, Zaqtala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 31-36° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 23-28° isti olacaq bildirilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Bileşuvər, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-23°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 42° isti olacaq gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Səhər dağlarda duman müşahidə ediləcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 17-22°, gündüz 33-38° isti, dağlarda gecə 14-19°, gündüz 27-32° isti olacaq.

Hüquq ədəbiyyatlarında insan hüquqları əksər hallarda əsas insan hüquqları konstitusion hüquqlar kimi nəzərdən keçirilir. Artıq qeyd etdiyimiz kimi, əsas insan hüquqları və azadlıqları səxsiyyətin subyekti hüquqi hüquq və azadlıqlarıdır. L.A.Morozova yazır: “Dövlət və hüquq nəzəriyyəsində subyektiv hüquqi hüquqlar dedikdə, bir qayda olaraq, formal, müəyyən sosial resurslardan istifadə etmək imkanının hüquqi təminatı, cəmiyyətdə davranışların rəsmi ölçüləri başa düşülür. Subyektiv hüquqi azadlıq elmi dairələrdə əksər hallarda subyektiv hüquqi hüquqla sinonim kimi işlədir. Lakin bu iki anlayışın tam eyniləşdirilməsi yanlış olardı.” Artıq əsaslandırdığımız kimi, “əsas hüquq və azadlıqlar” termininin geniş tətbiq edilməsi insan və vətəndaşın digər ümumi qəbul olunmuş digər hüquq və azadlıqların inkar edilməsi anlamına gəlməməlidir. Yuxarıda əsas hüquq və azadlıqların səciyyəvi xüsusiyyətlərini rəzərdən keçirdik. Daşqın Qəmbərov yazır: “Digər hüquq və azadlıqlardan əsas hüquq və azadlıqların ümumiləşdirilmiş şəkildə fərqli cəhətlərini, əlavə olaraq, aşağıdakı kimi nəzərdən keçirmək mümkündür: əsas hüquq və azadlıqlar, bir qayda olaraq, dövlətin Ali Qanunda-Konstitusiyada təsbit olunur;

- esas hüquq və azadlıqlar subyektlər baxımından məhdudiyyətlərə malik deyillər. Yəni esas hüquq və azadlıqlar, ya hər bir insana, ya da hər bir vətəndaşa məxsus olurlar. Diger hüquq və azadlıq konkret subyektlər dairesinə aid olur. Məsələn, belə subyektlər dairesinə hərbçilər, hakimlər, deputatlar və s. aid oluna bilərlər;

- əsas hüquq ve azadlıqlar təsisçi xarakterə malikdirlər, onların sistemi şəxsiyyətin hüquqi statusunun əsasını təşkil edir;

- əsas hüquq və azadlıqlar ayrılmazdır və doğulduğu günden hər bir insana məxsusdurlar. Əsas hüquq və azadlıqlar fərdin vətəndaşlığı ilə qırılmaz şəkildə bağlıdır;

- əsas insan hüquq və azadlıqları ferdin konkret hüquq münasibətlərində iştirakı ilə bağlı deyildir. Onlar hər zaman mövcuddurlar və hər bir hüquq münasibətlərində olurlar. Əsas hüquq və azadlıqlardan fərqli olaraq, digər hüquq və azadlıqlar eksər hallarda şəxsin bu və ya digər hüquqi münasibətlərdə iştirakı ilə şərtləndirir və hətta belə iştirakin neticesi olaraq meydana gelirlər. Məsələn, saticının alıcıdan aldığı mala görə ödəniş tələb etməsi hüququ konkret halda yaranır. Yəni alqı-satçı prosesi baş verdiyi təqdirdə, saticının bu hüququ meydana gelir. Deməli, konkret proses müşahidə olmadığı təqdirdə, müvafiq hüquqların meydana gəlməsindən də danışmaq mümkün deyil:

- əsas hüquq və azadlıqlar həm fərdi, həm də vətəndaş cəmiyyətinin siyasi, sosial, iqtisadi və mədəni sahələrdə həyat fealiyyəti ilə bağlı vacib münasibətləri əhatə edirlər. Deməli, əsas hüquq və azadlıqlar konstitusiyada təsbit olunmaqla, həm də həyat fealiyyətinin ən mühüm münasibətlərini əhatə edirlər"

Müəllif haqlı olaraq, qeyd edir ki, əsas insan hüquq və azadlıqlarının müəyyən xüsusiyyətlərini nə-

zərdən keçiməklə, onların əlamətləri haqqında ümumiləşdirilmiş mülahizələr irəli sürmək mümkündür:

1. İnsanın müyyən tərzdə davranışmaq və ya müyyən fəaliyyətlərdən çəkinmək imkanları. Bu imkanlar tələbatların ödənilməsinə

Initiativatiefestivals in oecumene

3sas

mal mövcud ola ve inkişaf edə bil-məz;

2. İnsanın biososial mahiyəti ilə şərtlənən imkanlar. Bu imkanlar insana anadangelme məxsus olur və kənardan hər hansı bir tənzimlənməyə məruz qalmır. Hətta dövlətin özü bele bu məsələyə müdaxile etmir. Bunlar ele insanın təbii ayrılmaz hüquqları kimi nəzərdən keçirilir;

3. Dövlətin ərazisi ilə məhdudlaşdırılmayan imkanlar. Bundan başqa, bu imkanlar insanın milli mənşəyi təbətiindən də asılı olmur-lar. Yəni insan, məhz insan olduğuna görə, bu imkanlara malikdir. Bu imkanlar insanın təbətiindən qaynaqlanır və insanda şəxsi ləyəqət hissinin və onun fərdililiyinin saxlanılmasını sərtləndirir:

4. Cəmiyyətin imkanlarından asılı olan imkanlar. Yeni cəmiyyətin imkanları dedikdə, onun iqtisadi, siyasi, sosial, mənəvi və mədəni inkişafı nəzərdə tutulur. Sözsüz ki, insanın üzünün təlebatları kimi, cəmiyyətin inkişaf seviyyəsində dəyişməz olaraq qalmır;

5. Hüquqi xarakterə malik olan imkanlar. Yəni bu imkanlar dövlət sərhədləri daxilində və beynəlxalq müstəvidə yaradılan qanunvericilik aktlarında eks olunurlar. Əsas

insan hüquqlarının dövlətlər tərəfindən qəbul edilməsinin, gözlənilməsinin, qorunmasının beynəlxalq səviyyədə təsbit olunması, bir dəha sübut edir ki, bu hüquqlar təkçə beynəlxalq tənzimlənmənin obyekti rolunda deyil, həm də beynəlxalq standartlar rolunda çıxış edirlər. İnsan hüquqları zamanın keçməsi ilə bütün beynəlxalq birliyə məxsus olan dəyər kəsb etmiş və beynəlxalq hüquqda hüquq standartı kimi əsaslandırılmışdır. Bu standartların tətbiq olunmasına bütün dövlətlər və xalqlar can atmalıdır. Bu hüquqların qəbul olunduğu gündən hər bir insan beynəlxalq humanitar və milli hüquqlara müvafiq olaraq, müəyyən hüquqi statuslara malik oldular. İnsan hüquqlarına aid beynəlxalq paktlar dövlət qarşısında hüquqların, qanunvericilik də daxil olmaqla, bütün zəruri vasitələrlə temin olunması öhteliklərini qoymuşdur. Beynəlxalq Konvensiyaların yerine yetirilməsi ilə bağlı öz üzərinə öhteliklər götürmüs hər bir

ölke bu razılaşmaların prinsiplerini ve normalarını əsas götürmeli və daxili qanunvericiliklərində eks etdirmelidir. İnsan hüquqları üzrə beynəlxalq sənədlərin yerinə yetirilməsi üzrə öhtəliklər götürmiş dövlət hər bir kəsin hüquqların həyata keçirilməsi və qorunması üçün şərait yaratmalıdır. Müasir dünya dövlətlərinin, demək olar ki, hamısının konstitusiyaları əsas insan hüquqlarına teminat verən normaları eks etdirirlər. Təsadüfi deyildir ki, eksər inkişaf etmiş ölkələrin vətəndaşları üçün əsas qanun rolunda, məhz konstitusiya çıxış edir və onlara konstitusiyanın birbaşa təsirini izah etməyə ehtiyac yoxdur. Bu ölkələrin vətəndaşları hər dəfə öz hüquqlarını qorumaq üçün konstitusiyaya müraciət edirlər. Belə ki, konstitusiya hər bir

kesin hüquqlarına təminat verir. Bu hüquqlar sırasında əsaslar ki- mi, şəxsi həyatın toxunulmazlığı, şəxsi və ailə sirri, şərəf və layeqətin qorunması və s. hüquqları qeyd etmək olar. Şəxsin icazəsi olma- dan, onun şəxsi həyatı haqqında informasiyanın toplanması, saxla- nilması, istifadə edilməsi və yayıl- ması, demək olar ki, bütün dünya dövlətlərinin konstitusiyaları tərə- findən qadağan edilir.

lətlərinin əksəriyyətinin konstitusiyaları, universal olaraq, aşağıdakılardan ibarət olmalıdır:

- mənzil toxunulmazlığı hüququ;
  - özünün milli mənsubiyəti-nimüəyyənetmək və göstərmək;
  - ana dilindən istifadə etmək;
  - vətəndaşı olduğu dövlətin ərazisində sərbəst hərəkət etmə, vəcivinə verinə seçmə və s.

Müasir dünya dövlətlərinin ek-səriyyətinin konstitusiyaları hüquqlar kateqoriyasına aid olan kompleks hüquq ve azadlıqları eks etdirir ve onlara təminat verir. Bu hüquqlar şəxsiyyətin fəal həyat mövqeyi, ixtimai həyatda iştirakı və ümumiyyətlə, cəmiyyətə münasibəti ilə bağlıdır. Belə hüquqları sosial hüquqlar adı altında nəzərdən keçirirlər".

Beleliklə, apardığımız təhlillərə əsasən, qeyd edə bilərik ki, əsas insan hüquqlarının təsnifatı şərtidir və yalnız müəyyən kriteriyaların əsasında mümkündür. Bu hüquqların başlıca səciyyəvi cəhətlərinin dən biri də, ondan ibarətdir ki, onlar arasındakı sərhədlər kifayet qədər şəffafdır. Belə olan halda, bu sərhədləri müəyyənləşdirmək olduqca çətin olur. Apardığımız tedqiqatlar sübut edir ki, eyni hüquq və azadlıq bir neçə hüquqlar kateqoriyasına aid edilə bilər. Xüsusilə

i- də, sosial və mədəni əsas insan
ki hüquqları arasındaki sərhədlər
ciddi mübahisələrə səbəb ola bilər. Formalaşmasaçılıqlarına gör-

lər. Formalaşması xarakterinə görə hüquq və azadlıqlar, əsas və əlavə hüquqlar kimi nəzərdən keçirilir. Daşıyıcılarından asılı olaraq, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları sərhədləndirilir. Subyektlərin növlərindən asılı olaraq, fərdi və kollektiv hüquqlar məzmununa

Və kollektiv hüquqlar, mezmənunə görə şəxsi, siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar fərqləndirilirlər. Əsas insan hüquqları sistemi-nə daxil olan şəxsi, siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar hüquq elmi çərçivəsində daha müntəzəm müzakirə obyekti olmaqdadır.” Büttün əsas insan hüquq və azadlıqları fealiyyət sferalarına müvafiq olaraq, müyyəyen sistem formalaşdırırlar. Bu fealiyyət sferaları da, də-

qıq sərhədlərə malik deyillər və onların ümumi qəbul olunmuş təsnifat şərti xarakter daşıyır. Müvafiq olaraq, ayrı-ayrı fealiyyət sahələrinə aid olan hüquq və azadlıqlar kifayet qədər oxşardırlar. Bu baxımdan, əsas insan hüquqları və azadlıqları məsələsi ətrafında elmi müzakirələrin və mübahisələrin hələuzunmüddətdəvam edəcəyini proqnozlaşdırmaq mümkün dür.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Səudiyyə Ərəbistanda incəsənət akademiyası açılacaq

Quality Of Life
Program

Səudiyyə Ərəbistanının Mədəniyyət naziri Bədr bin-Abdullah bin-Farhan əl-Səud ölkəsində incəsənət akademiyasının açılmasına göstəriş verib. TASS agentliyi xəbər verir ki, akademiyanın açılışı "Quality of Life" programının tərkib hissəsidir.

Bu ölkədə nəşr olunan "Saudi Gazette" qəzetinin yaydığı məlumatda görə, yaxın zamanlarda iki akademiya inşa olunacaq. Onlardan biri Səudiyyə Ərəbistanının mədəni irsinə, digəri isə musiqiye xidmət edəcək.

Milyarderin avtomobili Günsənin ətrafında ilk dəfə dövrə vurub

"SpaceX" kosmik şirkətinin sahibi olan məşhur milyarder İlən Maskin sükanının arxasında skafandr geyindilən maneken olan "Tesla Roadster" markalı avtomobili Günsənin ətrafında ilk dövrə vurub. Space.com portalında yer alan məlumatda deyilir ki, 2018-ci ildə kosmosa göndərilən bu avtomobil Günsənin ətrafında 557 gün ərzində tam dövrə vurur. Hesablamalara görə, "Tesla Roadster" artıq kosmosda 1,2 milyard kilometr məsafə qət edib. Start vaxtı onun salonunda Devid Boyinin "Life on Mars" ("Marsda həyat") mahnısı səsləndirilib. Əger avtomobilin akkumulyatoru hələ də işlək vəziyyətdədirse, onda bu mahnısını səsyazısının 150 min dəfə təkrar olunduğu ehtimal edilir.

Portalın xəberində qeyd edilir ki, sükan arxasında manekenin oturduğu avtomobil hələ bir çox dəfə Günsənin ətrafında dövr edəcək, lakin son nəticədə, texminən milyon il sonra Veneranın yaxud Yerin atmosferinə daxil olacaq və öz mövcudluğunu bitirəcək. Onun Yerə qayıta şansı cəmi 6 faizdir, Veneranın atmosferinə daxil olma ehtimalı isə 2,5 faiz olaraq qiymətləndirilir.

Vegeterianlara xəbərdarlıq: Qida rasionunu müəyyənləşdirərkən ehtiyatlı olun!

Gündəlik qida rasionunda meyvə-tərəvəz və göyərti məhsullarından istifadə edənlər vegetarian kimi xarakterizə olunurlar. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, onlar qida pəhrizi ilə məşğul olmurlar və bunu xüsusi həyat tərzinə çevirirlər.

Azərbaycan Tibb Universitetinin qidalanma və kommunal gigiyena kafedrasının müdürü İbrahim Əhmədov AZƏRTAC-a deyib: "Vegetarianlığın bir neçə növü var. Onların bəziləri süd və ağartı məhsulları, yumurta, hətta ət və balıqdan, bəziləri qırmızı ətdən, bəziləri balıq və toyuqdan, bəziləri isə ümumiyyətən heyvan məşəli qidalardan imtina edirlər.

Vegeterianlar qida rasionunu müəyyənləşdirərkən olduqca ehtiyatlı davranışlıdır, çünki onların müəyyən ərzaq qrupunu istehlak etməməsi organizmında qida çatışmazlığına səbəb ola bilər.

Tərkibində zülalla zəngin olan paxlalı bitkilərdən daha çox istifadə olunmalıdır. Mütləq şəkildə mineral suların müəyyən növləri qəbul edilməlidir ki, organizm lazımlı vitaminlərlə təmin edile bilsin".

ELAN

08.11.1999-cu ildə HƏKX tərəfindən Süleymanov Emil Əhməd oğlunun adına verilmiş veteran vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son səhifə

22 avqust

Məhəmməd Salah: "Liverpul"da xoşbəxtəm

"Liverpul"un hücumcusu Məhəmməd Salah "Real"a keçəcəyi ilə bağlı yayılan iddialara münasibət bildirib. Belə ki, misirli hücumçu CNN-e açıqlamasında "Liverpul"u tərk etmək fikrində olmadığını deyib. "Liverpul"da xoşbəxtəm. Buradakı azarkeşlər məni çox sevir və bundan daha da ruhlanıram. Komandada nailiyət qazanmaq üçün çox çalışmaq lazımdır. Ötən mövsüm Şampionlar Liqasının qalibi olduq. Amma bu artıq arkada qaldı. Yeni mövsüm başlayır və biz ötən illərdə olanları unudub, cari mövsüm yeni titillər qazanmaq üçün döyüşəcəyik". Qeyd edək ki, İngiltərə millisinin sabiq futbolçusu Qari Nevil "Sky Sports" kanalına açıqlamasında adı "Real"la hallanan futbolçunun "Liverpul"dan ayrılmalarını bildirib: "Salah növbəti il komandanı tərk edəcək, buna əminəm" - deyə Nevil bildirib.

Frank Riberi rəsmən "Fiorentina"da!

"Bavariya"nın sabiq yarımmüdafiəçisi Frank Riberi karerasını "Fiorentina"da davam etdirəcək. İtaliya klubunun rəsmi Twitter səhifəsində yer alan məlumatda deyilir ki, artıq Florensiyaya gedən fransız oyuncunu hava limanında "Fiorentina"nın nümayəndələri qarşılıqlı. 36 yaşlı futbolçu təyyarədən enən kimi üzərində klubun loqosu olan kognəyi geyinib və klubun şarfini tutaraq şəkil çəkdirib. Bu gün "Fiorentina"nın Riberini rəsmən təqdim edəcəyi bildirilib.

APOEL "Ayaks"la heç-heçə etdi, "Brügge" və "Slaviya"dan qələbə

Futbol üzrə UEFA Şampionlar Liqasında play-off mərhələsinə start verilib. SIA-nın məlumatına görə, ilk oyun gündündə 3 matç keçirilib. Azerbaycan çempionu "Qarabağ" III təsnifat mərhələsində mübarizədən kənarlaşdırın APOEL doğma meydanda "Ayaks"la qarşılaşış və qolsuz bərabərə qalıb. "Brügge" səfərdə LASK-a, "Slaviya" ÇFR-ə qalıb gəlib - 1:0. Şampionlar Liqası, play-off mərhələsi 20 avqust 23:00. LASK (Avstriya) - "Brügge" (Belçika) - 0:1 Qol: Vanaken, 10-pen 23:00. APOEL (Kipr) - "Ayaks" (Hollanda) - 0:0 23:00. ÇFR (Rumınıya) - "Slaviya" (Çexiya) - 0:1 Qol: Masopust, 28

Bədii gimnastika üzrə dünya çempionatı "Tokio 2020"yə lisenziya xarakteri daşıyacaq

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası ilin en önemli yarışlarından birinə hazırlaşır. Bakı 14 ildən sonra - sentyabrın 16-22-də bədii gimnastika üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi edəcək. AZƏRTAC federasiyaya istinadla xəbər verir ki, zərif gimnastlar Milli Gimnastika Arenasında 1 həftə boyunca öz güclərini sınayacaqlar. Həm fərdi gimnastlar, həm qrup hərəkətləri komandalı ayrı-ayrı alətlər və coxnövçülüklük üzrə mübarizə aparacaq, həmçinin komanda hesabında da ən yaxşılın adları açıqlanacaq.

Dünya çempionatı "Tokio 2020" Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya xarakteri daşıyacaq. Çempionat yalnız medalçıları deyil, həm də Olimpiadaya namizədlərin adlarını da müəyyənləşdirəcək. Belə ki, fərdi programda coxnövçülüklük üzrə ilk 16 yerdə qararlaşan gimnastlar (bir ölkədən maksimum 2 gimnast olmaqla) lisenziya əldə etmiş olacaq.

Baş redaktor:

Bəhrəz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses"in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600